

ІНФОРМАЦІЯ КАФЕДРИ ТУРИЗМУ
СТОСОВНО ОКРЕМИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

**Освітня програма підготовки фахівців
освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 242 «Туризмознавство»
ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ:**

I. НОРМАТИВНА ЧАСТИНА

ЗП Цикл загальнопрофесійної підготовки

ЗП.01 Іноземна мова за професійним спрямуванням

ЗП.02 Психологія вищої школи

ЗП.03 Педагогіка вищої школи

СП Цикл спеціальної підготовки

1.Код: СП.01

2.Назва: УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ В ТУРИЗМІ

3.Тип (обов'язковий / вибірковий): обов'язковий

4.Цикл (короткий, перший, другий /третій): короткий

5.Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6.Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 1 семестр

7.Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8.Прізвище лектора: Обозний В.В.

9.Результати навчання: *знати:* сучасну систему управління якістю та забезпечення конкуренто-спроможності; засоби програмного забезпечення аналізу та кількісного моделювання систем управління; методи та програмні засоби обробки ділової інформації; сучасні технології управління персоналом; методи прийняття стратегічних, тактичних і оперативних рішень в управлінні операційною (виробничою) діяльністю; методи управління проектами з використанням сучасного програмного забезпечення; *вміти:* проектувати організаційну структуру, здійснювати розподіл повноважень і відповідальності на основі їх делегування; використовувати основні теорії мотивації, лідерства та влади для вирішення управлінських завдань; ефективно організувати групову роботу на основі знання процесів групової динаміки та принципів формування команди; оцінювати умови і наслідки прийнятих організаційно-управлінських рішень; оцінювати вплив інвестиційних рішень та рішень з фінансування на зростання цінності (вартості) компанії; здатний проводити оцінку інвестиційних проектів за різних умов інвестування та фінансування; знаходити й оцінювати нові ринкові можливості і формулювати бізнес-ідею; розробляти бізнес-плани створення і розвитку нових організацій. **компетентності:** здатність розробляти нові туристські проекти, відповідно до вимог туристичної індустрії, виявляти пріоритетні напрями у проектуванні; складати необхідну нормативно-технічну документацію здібність до розробки стратегій розвитку туристичної діяльності на державному, регіональному, місцевому (локальному) рівні і відповідних рівнів проектів; -здатність до моніторингу і

оцінювання ефективності процесів у туристичній індустрії; здатність до оцінювання інноваційно-технологічних ризиків у туристичній індустрії; здатність до впровадження сучасної системи стандартизації у туристичній індустрії; здатність оцінювати і здійснювати техніко-економічне обґрунтування інноваційних проектів у туристичній індустрії на різних рівнях (державному, регіональному, місцевому (локальному) рівні)

10. *Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...):* аудиторне, дистанційне

11. *Зміст курсу:* **Тема 1. Загальна характеристика управління проектами.** Поняття проекту та управління проектами. Історія методів управління проектами. Класифікація та оточення проектів. Життєвий цикл проекту. Процеси проекту. Області знань управління проектами. Цілі, результати і стратегія проекту. Учасники проекту. Команда проекту **Тема 2. Обґрунтування доцільності проекту.** Проектний (фінансовий, комерційний, екологічний, організаційний, соціальний, бюджетної ефективності, економічний) аналіз. Методи оцінювання проекту. Бізнес-план та його склад. Техніко-економічне обґрунтування (ТЕО) та його структура. **Тема 3. Основні форми організаційної структури проекту.** Організація системи управління проектами. Інформаційна система управління проектами (ІСУП) та її складові частини. Структури управління проектами (матрична). Організація проектного офісу. Вибір організаційної структури управління. Критерії вибору. **Тема 4. Загальні підходи до планування проектів.** Сутність планування проекту. Основні та допоміжні процеси планування. Цілі, призначення і види планів. Обмеження за термінами. Ресурсні обмеження. Ключові характеристики ризиків і допущень. План управління проектом (змістом, якістю, взаємодією, ризиками, поставками, змінами). Шаблон плану управління проектом. **Тема 5. Структуризація і планування проекту.** Структуризація проекту. Вимоги до структури проекту. Структурні моделі проекту. Сіткові і календарні методи планування. Метод критичного шляху. Метод PERT. Календарний план. Сіткові графіки та правила їх побудови. **Тема 6. Планування витрат, бюджету, часу і розкладу проекту.** Планування витрат і оцінка вартості проекту. Ресурси проекту. Планування ресурсів та кошторис. Оцінка вартості. Бюджет проекту. Проблеми бюджетування проекту. Оцінка тривалості робіт. Розробка розкладу проекту. Інструментарій складання розкладу проекту. Аналіз можливості реалізації проекту і оптимізація плану проекту. **Тема 7. Контроль виконання проекту.** Суть процесу контролю проекту. Моніторинг проекту. Вимірювання прогресу виконання робіт проекту (час, вартість, організація проекту, якість, зміст роботи). Результати аналізу відхилень. **Тема 8. Управління ризиками в проектах.** Загальні поняття управління ризиками. Ризик і проектний ризик. Характеристика ризиків. Планування управління ризиками. Визначення ризиків. Аналіз ризиків.

Характеристика найпоширеніших методів аналізу ризиків. Пріоритезація ризиків. Матриця ризиків. Моніторинг і контроль ризиків. **Тема 9. Управління якістю проектів.** Загальне поняття управління якістю в проекті. Якість кінцевого продукту. Якість процесів управління проектом. Стандарти та норми. Методи планування якості. Забезпечення якості. План організаційно-технічних заходів. Бенчмаркінг. Реверсні ігри. Циклічна корекція. Контроль якості (контрольні листи і карти). **Тема 10. Організація і проведення торгів за проектами.** Поняття закупівля й контракту. Планування закупівель. Експертна оцінка. Типи контрактів. Форма плану закупівель. Планування запиту пропозицій. Запит пропозицій продавців. Відбір продавців. Адміністрування контрактів. Закриття контрактів. Організація і проведення торгів за проектами. **Тема 11. Аутсорсинг та офшоринг в управлінні проектами.** Поняття та види аутсорсингу. Аутсорсинг інформаційних технологій. Аутсорсинг управління проектами. Офшоринг та його моделі. Вибір відповідної моделі

12. *Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби:* вивчення основних підходів до забезпечення вимог з якості, управління торгами, проектними ризиками, ресурсами в туризмі; сутність методології та її роль у процесі проектної діяльності.

13. *Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:* лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14. *Форми та критерії оцінювання:* Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, іспит у I семестрі. Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами

	здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінням міркувати.	відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (з можливістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

1. Код: **СП.02**

2. Назва: **УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ**

3. Тип (обов'язковий / вибірковий): обов'язковий

4. Цикл (короткий, перший, другий / третій): **короткий**

5. Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6. Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 2 семестр

7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8. Прізвище лектора: Кравченко А.В.

9. Результати навчання: **знати**: технологічний процес у туризмі; технології туристичного управління і туристичного забезпечення; формування правильної організаційної структури; нормативно-правові документи необхідні при управлінні туристичним підприємством; технологічні аспекти у вирішенні соціальних проблем управління; системи управління і регулювання туристською діяльністю; **вміти**: визначати організаційну поведінку співробітників, стиль управління та якість праці колективу; встановлювати співвідношення повноважень різних посад; регламентувати діяльність кожного відділу організації; приймати рішення в межах своєї компетенції і функціональних обов'язків; **компетентності**: володіння прийомами і методами роботи з персоналом, методами оцінювання якості та результативності праці персоналу підприємств туристичної індустрії; здатність формулювати концепцію туристичного підприємства, розробляти ефективну стратегію і формувати активну політику оцінювання ризиків підприємства туристичної індустрії.

10. *Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...)*: аудиторне, дистанційне

11. *Зміст курсу:* **Тема 1. Класифікація туристичних підприємств.** Класифікація видів підприємств туристичної індустрії. Основні функції, методи, Функціонування туристичних підприємств та їх види. Ключові фактори успіху туристичного підприємства. Визначення основних суб'єктів туристичної діяльності Класифікація підприємств за ступенем домінування на ринку. **Тема 2. Системи управління і регулювання туристською діяльністю в Україні.** Організаційна структура управління туризмом. Функції системи управління туристською діяльністю. Туристська політика і структура управління туристською діяльністю. Державне регулювання туристичного бізнесу в Україні. Принципи і цілі державного регулювання туристичної діяльності в Україні. **Тема 3. Форми управління туристичними підприємствами.** Управління за контрактом. Управління через договір франчайзингу. Умови оренди туристичного підприємства. Умови управління за контрактом позитивні і негативні чинники. Умови договору франчайзингу позитивні і негативні чинники. **Тема 4. Принципи управління туристичним підприємством.** Основні законодавчі документи та акти, на яких будується діяльність туристичних підприємств. Планування діяльності готельного підприємства (бізнес - план); Принципи управління

туристичним підприємством. Елементи зовнішнього та внутрішнього середовища. Організаційна структура туристичного підприємства: лінійна, функціональна, лінійно-функціональна, матрична, дивізійна. Експлуатаційно-технологічна документація. **Тема 5. Особливості кадрової політики туристичного підприємства.** Роль кадрового планування. Методологія менеджменту персоналу організації. Предмет, завдання і зміст управління персоналом, практична реалізація. Принципи управління персоналом. **Тема 6. Комунікації туристичного підприємства.** Комунікаційна система всередині підприємства. Інформація як матеріал комунікації та її види. Чинники виникнення якісно нової комунікаційної системи. Комунікації – процеси зв'язки працівників та організацій. Вдосконалення процесу комунікацій туристичного підприємства. Внутрішні комунікації підприємства, їх особливості. Комунікації між організацією та зовнішнім середовищем основні показники. **Тема 7. Організація туристичного товарообігу.** Забезпечення стабільного туристичного товарообігу. Створення комплексного (пакетного) туристичного продукту. Вплив каналів розподілу на вибір ефективного туристичного товарообігу. Рівні каналів розподілу: інтенсивний; ексклюзивний; селективний. Шляхи підвищення ефективності управління товарно-матеріальними ресурсами готелів. Менеджмент якості туристичного продукту. **Тема 8. Управління маркетинговою діяльністю готелю як системою.** Готельний маркетинг. Розробка стратегічних маркетингових програм – ефективність діяльності будь – якого готелю. Організація і проведення маркетингових досліджень ринку готельних послуг. Два рівні управління маркетинговою службою в готелі. Планування послідовності заходів з управління маркетинговою діяльністю готелю. Служби маркетингу і продажів готелю. Планування рекламної компанії. **Тема 9. Організаційно-адміністративні методи управління.** Три основні групи організаційно-адміністративних методів – регламентуючі, розпорядчі та дисциплінарного впливу. Три типи системи підлеглих. Аналіз змісту управління підприємствами – постановка завдання, визначення критеріїв його завдання, встановлення рівня відповідальності, інструктування. **Тема 10. Соціально – психологічні методи управління.** Принципи психологічної сумісності – суттєва умова створення й розвитку трудових комплексів. Сукупність специфічних способів впливу на відносини й зв'язки в трудових колективах. Формування в колективі позитивного соціального й психологічного клімату. **Тема 11. Управлінські рішення в менеджменті туристичних підприємств.** Зміст і види управлінських рішень, обґрунтованість, своєчасність прийняття. Організаційне рішення. Прийняття, реалізація та контроль за виконанням рішень. Стилі прийняття управлінських рішень і ефективність їх виконання. Класифікація управлінських рішень. **Тема 12. Управління якістю туризму.** Якість туристичного продукту. Поняття і чинники, які формують якість туристичних послуг. Підходи до вимірювання показників якості туристичних послуг. Ринкові аспекти якості туристичних послуг. Вимоги щодо якості окремих груп туристичних підприємств.

Способи й методи оцінки якості у туристичному підприємстві. Умови якісного сервісу в туризмі. **Тема 13. Управління товарно-матеріальними ресурсами готелю.** Товарно-матеріальні ресурси готелю. Розрахунки потреб і запасів матеріальних ресурсів. Методика нормування запасів матеріальних резервів. Загальна схема управління товарно-матеріальними ресурсами готелю. Етапи управління товарно-матеріальними ресурсами готелю. Шляхи підвищення ефективності управління товарно-матеріальними ресурсами готелю. **Тема 14. Сучасні інформаційні технології в управлінні готелем.** Вступ до інформаційних технологій в готелі. Автоматизація управління діяльністю готелю. Інформаційний центр та його функції. Переваги впровадження в діяльності туристичних підприємств систем автоматизації управлінської діяльності: скорочення робочої сили, зменшення витрат на технічне обслуговування, витрати енергії. Сучасні системи Інтернет-бронювання. **Тема 15. Управління фінансами в туристичних підприємствах,** готелях. Фінансовий менеджмент туристичних підприємств. Фінансова політика готелю; Аналіз ефективності управління фінансовою діяльністю туристичних підприємств, готелів; Витрати готелів та їх види. **Тема 16. Управління безпекою готелю.** Технологія забезпечення безпеки готелю: Аналіз ефективності управління безпеки готелю; Тактико – організаційні заходи забезпечення безпеки. Комплекс технічних засобів безпеки. **Тема 17. Управління обслуговуванням,** службою бронювання та інженерно-технічною службою готелю. Управління обслуговуванням гостей у готелі; Управління службою бронювання і розміщення у готелі; Управління інженерно-технічною службою готелю.

12. *Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби:* обов'язкове вивчення основних елементів та інструментів управління туристичним підприємством.

13. *Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:* лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14. *Форми та критерії оцінювання:* Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, іспит у III семестрі. Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.

	питання. Наявна відсутність уміння міркувати.	
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінням міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки не принципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (з можливістю повторного скла-	не зараховано з можливістю повторного складання

		дання)	
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

1. Код: **СП.03**

2. Назва: **УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ**

3. Тип (обов'язковий / вибірковий): обов'язковий

4. Цикл (короткий, перший, другий / третій): спеціальної підготовки

5. Рік навчання, коли пропонується цей компонент: другий

6. Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 3 семестр

7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8. Прізвище лектора: Романенко О.В.

9. Результати навчання: **знання:** вимоги до організації науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі; базові теоретико-методологічні основи менеджменту персоналу; технології й методи управління кадрами, управління персоналом, управління людськими ресурсами; планування і прогнозування кадрової роботи, фахової орієнтації, якісного аналізу складу кадрів, організації і соціальної адаптації, науково обґрунтованого добору і розстановки кадрів; принципи політики управління персоналом, форми і методи планування й організації роботи з кадрами; **вміння:** керувати розробкою політики управління персоналом, плануванням і прогнозуванням кадрової роботи, визначенням чисельності і складу працівників, задоволенням кадрових потреб; оцінювати кадри, працювати з резервом керівників, організовувати навчання персоналу, керувати плануванням та реалізацією ділової кар'єри персоналу; використовувати методи формування стабільного висококваліфікованого персоналу; здійснювати керівництво трудовою дисципліною, керувати науковою організацією праці; формувати організаційну культуру; планувати й організовувати власну діяльність; **компетентності:** здатність до формування ефективної системи управління персоналом; розвивати здібності до саморозвитку власних фахових якостей; володіння навичками використання психологічних технологій управління; володіння правовими аспектами відповідно до чинного законодавства; формування ефективної управлінської команди; поєднання теоретичних та практичних аспектів культури в процесі управління персоналом у сучасних умовах; готовність використовувати сучасні досягнення науки і передової технології у науково-дослідних роботах у сфері управління персоналом.

10. Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне.

11. Зміст курсу. Тема 1. Теоретичні основи управління персоналом. Сутність науки управління персоналом. Поняття об'єкту кадрової роботи організації. Основні етапи організаційної роботи з персоналом. Базові категорії. Поняття: закону, принципу, мети, функції, методу, технології, структури, форми, змісту. Поняття: робоча сила, трудові ресурси та людські ресурси, персонал, кадри, кадровий потенціал. Поняття економічної і соціальної ефективності персоналу. Функції, суб'єкти, об'єкти управління персоналом. **Тема 2. Кадровий потенціал управління.** Комплекс заходів щодо добору кадрів. Процес формування управлінських кадрів. Регулювання оплати менеджерів. Підвищення кваліфікації та перепідготовка управлінських кадрів. Аналіз внутрішніх та зовнішніх джерел майбутніх потреб у персоналі. Прогнозування якісної та кількісної потреби у персоналі. Ключові компетенції персоналу. Добір кадрів. Основні джерела інформації про вакансії. Визначення вакантних місць. Формування вимог до претендентів. **Тема 3. Організація набору та відбору персоналу.** Залучення персоналу. Відбір персоналу. Організація конкурсу спеціалістів. Поняття про кадрове планування. Мета та завдання планування персоналу Сутність стратегічного планування людських ресурсів. Фактори, що впливають на визначення потреб у персоналі. Планування чисельності персоналу по категоріях: основна та додаткова потреби у персоналі. Зміст понять вакансія, посада, професія, спеціальність. Моделі, методи та критерії відбору працівників. Професійний відбір персоналу. Етапи відбору кадрів. Первинний відбір. Співбесіда з керівником підрозділу. Аналіз та оцінювання індивідуальних відмінностей претендентів, їх співставлення. Випробування. **Тема 4. Управління кар'єрним ростом персоналу.** Оцінка і стимулювання праці персоналу. Сутність поняття кар'єри, види, характеристика. Система професійного переміщення працівників. Управління діловою кар'єрою. Сутність, значення і взаємозв'язок категорій «мотив», «інтерес», «стимул» і «стимулювання». Теорії мотивації персоналу: змістовні теорії мотивації; процесуальні теорії мотивації. Мотивації і стимулювання праці персоналу. Умови реалізації мотивуючих функцій оплати праці. Матеріальна та нематеріальна мотивація. **Тема 5. Роль керівника в управлінні персоналом.** «Персонал – менеджер». Вимоги до менеджера. Ефективне керівництво як мотив для досягнення поставлених цілей. Основні функції та завдання керівника. Принципи управління керівника. Визначення та оцінка якостей керівника. Характеристика лідера. Науково-методологічні основи процесу планування особистої праці менеджера. Теоретичні засади процесу планування особистої праці менеджера. Методологія підвищення індивідуальної продуктивності праці. Особливості організації праці менеджера та процес планування особистої роботи. **Тема 6. Розвиток та навчання персоналу.** Види та методи підвищення кваліфікації персоналу. Організаційне та методичне забезпечення навчання. Система професійної підготовки кадрів за кордоном. Професійний розвиток персоналу. Виявлення та аналіз потреб персоналу. Навчання персоналу. Програми підготовки персоналу. Професійна підготовка, підвищення кваліфікації, перепідготовка.

Стажування. Аналіз системи багаторівневої освіти та перспектив професійного росту в Україні. Самоосвіта. Саморозвиток, самовдосконалення. Управління мобільністю кадрів. Аналіз потреб та оцінка плану розвитку персоналу. Планування та підготовка резерву. Формування внутрішнього резерву. Розстановка персоналу за посадами.

12. *Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси /засоби:* обов'язкове вивчення управління персоналом з урахуванням специфіки функціонування туристичного підприємства.

13. *Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:* лекції, тест-контроль, практичні заняття, консультування, робота в ініціативних групах, науково-пошукова, індивідуальна та самостійна робота. Ділові ігри, розв'язання практичних ситуацій. Участь в студентських науково-практичних конференціях. Дослідження проблем управління персоналом у туризмі вітчизняних та зарубіжних науковців.

14. *Форми та критерії оцінювання:* Вхідний, поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, екзамен у III семестрі. Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює зміст питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність уміння міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінням міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.

	розмірковувати при відповіді.	
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для екзамену
90-100	A	високий: відмінно	добре
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	Незадовільний (з можливістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

1.Код: **СП.04**

2.Назва: **КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ У ТУРИЗМІ**

3.Тип (обов'язковий / вибірковий): обов'язковий

4.Цикл (короткий, перший, другий /третій): **спеціальної підготовки**

5.Рік навчання, коли пропонується цей компонент: другий

6.Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 3 семестр

7.Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8.Прізвище лектора: Кравченко А.В.

9. *Результати навчання:* **знати:** нормативно-правові документи необхідні при корпоративному управлінні туристичним підприємством; технологічні аспекти у вирішенні соціальних проблем управління; системи управління і регулювання туристською діяльністю; **вміти:** вирішувати технічні та стратегічні управлінські завдання; цілеспрямовано діяти на отримання кінцевого результату вищої якості; задовольняти запити споживача; працювати з вітчизняними та іноземними партнерами (туристичними фірмами, готелями, агентствами) по забезпеченню конкурентного тур продукту; **компетентності:** - здатність розробляти нові туристські проекти, відповідно до вимог туристичної індустрії; здібність до розробки стратегій розвитку туристичної діяльності на державному, регіональному, місцевому (локальному) рівні і відповідних рівнів проектів; готовність застосовувати методи аналізу, розробки і пошуку рішень удіяльності підприємств туристичної індустрії.

10. *Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...):* аудиторне, дистанційне

11. *Зміст курсу:* **Тема 1. Передумови виникнення корпоративної форми організації бізнесу.** Еволюція формування корпоративної форми організації бізнесу. Діалектика розвитку корпоративних відносин. Фактори формування інтегрованих структур: розвиток фінансового капіталу, технологічні, ринкові, управлінські фактори. Стратегічні переваги та недоліки корпорацій. Роль корпорацій у економіці. Особливості формування та роль корпоративного сектора в Україні. **Тема 2. Сутність корпоративного управління.** Поняття корпоративного управління. Визначення та зміст категорії «корпоративне управління». Особливості функцій менеджменту в управлінні структурами корпоративного типу. Характеристика складових елементів корпоративного управління. Сучасні концепції корпоративного управління: об'єкти і функції. **Тема 3. Особливості зовнішнього середовища функціонування корпорацій.** Нормативно-правова база корпоративного управління в Україні. Правове регулювання підприємницької діяльності. Правове забезпечення процесів приватизації та корпоратизації. Законодавче регулювання процесу створення та функціонування АТ. Вимоги до установчих документів АТ. Антимонопольне регулювання. Законодавство стосовно цінних паперів та фондового ринку. Адаптація українського законодавства щодо корпоративного управління до міжнародних норм. **Тема 4. Акціонерне товариство як об'єкт корпоративного управління.** Акціонерна форма підприємницької діяльності. Сутність акціонерної форми власності: передумови та цілі формування. Визначення поняття «акціонерне товариство». Корпоративні риси акціонерних товариств (АТ). Переваги та недоліки діяльності АТ. Види акціонерних товариств. Шляхи та етапи створення АТ. **Тема 5. Організаційний механізм управління АТ.** Характеристика організаційного механізму управління АТ. Основні елементи та рушійні сили організаційного механізму. Структурна складова

організаційного механізму. Процесні характеристики діяльності органів управління АТ. Механізми розподілу та реалізації влади в корпораціях. Взаємодія представницьких виборних та виконавчих органів управління АТ, варіанти побудови. Загальна характеристика внутрішніх нормативних документів корпорацій (ВНД): технологія розробки, застосування та внесення змін. Рекомендаційні норми корпоративного права як основа ВНД.

Тема 6. Економічний механізм управління корпорацією. Сутність економічного механізму корпоративного управління. Економічні інтереси як рушійна сила та основа функціонування економічного механізму корпорації (АТ). Система зовнішніх та внутрішніх економічних відносин корпорацій (АТ). Склад та основні функції економічного механізму управління корпорацією. Загальна характеристика ринкової, інвестиційної, фінансової, мотиваційної та інших складових економічного механізму. Взаємозв'язок економічного та організаційного механізмів функціонування корпорації (АТ).

Тема 7. Управління корпоративним капіталом. Сутність корпоративного капіталу. Поняття і структура корпоративного капіталу. Шляхи формування. Статутний капітал АТ: економічна роль, розміри, форми внесків, відносини власності, динамічність. Поняття фіктивного та реального капіталу. Оцінка АТ на фондовому ринку.

Тема 8. Корпоративний контроль. Контроль у системі корпоративного управління. Поняття та концептуальні засади корпоративного контролю. Джерела корпоративного контролю. Суб'єкти та об'єкти корпоративного контролю. Функції корпоративного контролю. Зв'язок корпоративного контролю з іншими функціями корпоративного управління. Корпоративний контроль як функція захисту прав акціонерів.

Тема 9. Управління державними корпоративними правами ДКП як об'єкт корпоративного управління. Державні корпоративні права (ДКП): поняття, джерела надходження, вплив на діяльність АТ. Державна політика щодо управління ДКП. Законодавчий захист ДКП. Органи виконавчої влади та представники органів виконавчої влади, уповноважені з управління ДКП: загальна характеристика та функції. Підготовка уповноважених з управління ДКП.

Тема 7. Стратегічне управління корпораціями. Особливості стратегічного управління корпораціями (АТ). Стратегічне управління як інструмент реалізації потенціалу корпоративного управління. Типові риси та відмінності корпорацій (АТ), що впливають на структуру та процес стратегічного управління. Принципова схема стратегічного управління корпораціями (АТ): стратегічний моніторинг (СМ) середовища великих організаційних систем, формулювання корпоративної місії та цілей: визначення корпоративних стратегій (механізми); обґрунтування та забезпечення взаємозв'язку «стратегічних наборів» корпорації загалом та її формувань: система планів як інструмент забезпечення виконання стратегій; механізми функціонування

корпорацій у стратегічному режимі, стратегічний контролінг – загальна характеристика етапів, їх варіативність та послідовність. **Тема 8. Ефективність корпоративного управління.** Методичні підходи до визначення ефективності корпоративного управління. Фактори підвищення ефективності корпоративного управління. Показники оцінки ефективності корпоративного управління. Особливості оцінки ефективності управління корпораціями (АТ) різного типу. Напрями підвищення ефективності управління корпораціями (АТ). Оцінка ефективності механізмів корпоративного управління. Організаційна ефективність: сутність, параметри та методи оцінки. Ефективність інвестиційної діяльності. Оцінка ефективності портфеля цінних паперів АТ. Ефективність корпоративного управління як досягнення балансу інтересів.

12. *Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби:* обов'язкове вивчення основних елементів структури корпоративного управління.

13. *Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:* лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14. *Форми та критерії оцінювання:* Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, іспит у III семестрі. Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.

Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки не принципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (з можливістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

1.Код:СП.05

2.Назва:ТУРИЗМОЛОГІЯ

3.Тип (обов'язковий / вибірковий): обов'язковий

4.Цикл (короткий, перший, другий / третій):

5.Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6.Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 1 семестр

7.Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8.Прізвище лектора: Борисова О.В.

9.Результати навчання: **знання:**ключового термінологічно-концептуального апарату туризму; глибинної сутності туризму; різних наукових шкіл, авторських позицій, що досліджують феномен туризм; **вміння:** реалізації на практиці сучасних моделей туристичних центрів і територій; адаптація фахівців галузі до реалій сучасного туристського процесу; формувати тактичне вміння, стратегічне, перспективне мисленн; **компетентності:**здатність проведення моніторингу і оцінювання ефективності процесів в туристичній індустрії; володіння прийомами і методами роботи з персоналом; готовність представляти результати досліджень у формах звітів, прикладних розробок, доповідей, публікацій і публічних обговорень.

10.Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне, дистанційне

11.Зміст курсу:**Тема 1. Теоретико-методологічне осмислення феномену туризму.** Туризм – багатогранне явище суспільного життя, могутня і динамічна світова індустрія. Туризм – феномен відпочинку і бізнесу. Основні економічні характеристики туристичної діяльності. Потреби туризмології як науки. Туризмологія – багатоповерховий науковий напрям. **Тема 2. Сутність та структура туризмології.** Туризм як об'єкт теорії. Туризмологія у структурі туризмознавства. Основні концепти туризмології. Принципи туризмології. Методи туризмології. Туризмологічна проблемологія. Туризм як чинник суспільного прогресу. **Тема 3. Генеза та еволюція туризмологічного знання.** Історія туризмології в контексті історії туризму. Перші рефлексії феномену подорожей і мандрівок у міфології, географії, філософії. Становлення та етапи розвитку науки про туризм. **Тема4. Філософія, географія, соціологія туризму.** Філософія туризму в системі філософського знання. Основні розділи філософії туризму. Геософські засади географії туризму. Розвиток предметної сутності географічних досліджень туризму. Структура соціології туризму. **Тема 5. Екологія, культурологія та етнічні виміри туризму.**Туризм як чинник формування екологічної культури. Сутність туристської культурології. Культуротворче значення туризму. Туризм як універсальний засіб пізнання іншої культури. Сутність етнічного виміру туризму. Становлення та основні проблеми етики туризму.**Тема 6.Педагогіка, психологія та конфліктологія туризму.** Педагогічні орієнтири туризмології. Теоретико-методологічні засади

туристичного виховання. Концептуальні засади психології туризму. Соціально-психологічні аспекти туризму. Типові та нетрадиційні прояви конфліктів у сфері туризму. **Тема 7. Інституціональні засади туризму.** Туризм як соціальний інститут. Рекреалогія і туризм. Анімація в туризмі. Туризм і політологія. Інформатизація туризму.

12.Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби: історії світового туризму; основні поняття і визначення туризму як сфери діяльності.

13.Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання: лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14.Форми та критерії оцінювання: Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, екзамен у I семестрі. Шкала оцінювання: національна та ECTS.

Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність уміння міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінням міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.

	розмірковувати при відповіді.	
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (зможли-вістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

1. Код: СП.07

2. Назва: **МЕТОДОЛОГІЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ТУРИЗМІ**

3. Тип (обов'язковий / вибірковий): обов'язковий

4. Цикл (короткий, перший, другий / третій): короткий

5. Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6. Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 1 семестр

7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8. Прізвище лектора: Обозний В.В.

9.Результати навчання: **знання:** вимоги до організації і методики самостійної роботи; процес наукового пізнання; функції, які реалізує наукова теорія; сутність методології та її роль у процесі наукового пізнання; відмінності, що існують між загальними і спеціальними методами наукових досліджень; логіка та загальна схема наукового дослідження; вимоги до написання і оформлення кваліфікаційних робіт; **вміння:** стимулювати особистісні якості (цілеспрямованість, наполегливість, відповідальність тощо); планувати самостійну роботу; визначати складові наукової теорії; характеризувати сутнісні ознаки наукової парадигми; характеризувати особливості загальних методів наукових досліджень; реалізовувати відповідні етапи наукового дослідження; вирішувати дослідницькі завдання при підготовці кваліфікаційних робіт; **компетентності:** здатність удосконалювати та розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень; здатність до самостійного пошуку і вивчення нових методів дослідження; здатність використовувати навички та уміння організації науково-дослідних і науково-виробничих робіт; здатність за допомогою новітніх інформаційних технологій знаходити і ефективно використовувати у практичній діяльності нову інформацію; здатність формувати, оформляти, представляти, докладати і аналізувати результати виконаної роботи.

10.Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне, дистанційне.

*11.Зміст курсу:***Тема 1. Наука як форма людської діяльності.** Виникнення та еволюція науки. Перші елементи науки у стародавньому світі. Наука античного світу. Наука в добу Відродження (XIV- поч.XVІІ ст.). Революційний розвиток науки в XVІІ-XVІІІ ст. Специфічна стадія розвитку науки вкін.XIX – на поч. XX ст. Розвиток науки в сучасних умовах. Сутність науки та її складові (система наукових знань і Система наукової діяльності). Організація наукової діяльності в Україні. Національна класифікація наук. Державна політика України з наукової та науково-технічної діяльності. Пріоритетні напрями прикладних наукових досліджень.Державне регулювання і управління розвитком науки.**Тема 2. Наука й наукові дослідження.** Теоретичні принципи науки. Наукова теорія як форма узагальнення й систематизації знань. Гносеологічний, логічний і методологічний підходи до визначення наукової теорії. Принцип – головне вихідне положення наукової теорії. Категорії – найбільш загальні, фундаментальні поняття, що відбивають суттєві властивості явищ дійсності. Поняття - елементи висловлення наукових знань. Гіпотеза - специфічна форма»матеріалізації» вербально висловлених ідей. Шлях становлення наукової теорії. Методологічні принципи науки. Емпіричні знання – базис для подальшого розвитку наукового знання.. Теоретичні знання – характеризують об'єкт на рівні його внутрішніх зв'язків,

закономірностей становлення, розвитку і існування. Методологія наукових досліджень. Методологія та її функції. Рівні методологічного аналізу. Єдність загальнонаукового та філософського рівнів пізнання. **Тема 3. Методи наукових досліджень.** Метод - інструмент відкриття об'єктивних законів дійсності. Філософські методи як інструмент визначення найбільш загальних регулятивів дослідження та його генеральну стратегію. Загальнонаукові методи дослідження. Методи емпіричного дослідження (спостереження, експеримент, порівняння, опис, вимірювання). Методи теоретичного пізнання (формалізація, аксіоматичний, гіпотетико-дедуктивний, сходження від абстрактного до конкретного). Загальнологічні методи і прийоми дослідження (аналіз, синтез, абстрагування, ідеалізація, узагальнення, індукція, дедукція, аналогія, моделювання, системний підхід). Вірогіднісно-статистичні методи. Часткові методи наук (внутрішньо- та міждисциплінарні). **Тема 4. Наукове дослідження.** Види та ознаки наукового дослідження. Фундаментальні дослідження - наукова теоретична та/або експериментальна діяльність, спрямована на здобуття нових знань про закономірності розвитку та взаємозв'язку природи, суспільства, людини. Прикладні наукові дослідження – наукова й науково-технічна діяльність, спрямована на здобуття й використання знань для практичних цілей. Види наукових публікацій (монографія, стаття, автореферат, препринт, тези доповідей, збірники наукови праць). Дисертація – рукопис, що зберігається в обмеженій кількості примірників у певних бібліотечних установах. Наукова стаття та її структура. Наукова доповідь-публічне повідомлення, в якому викладаються певні питання, подаються висновки, пропозиції. Тези наукової доповіді – опубліковані до початку наукової конференції (з'їзду, симпозіуму) матеріали попереднього характеру. **Тема 5. Технологія наукового дослідження.** Технологічні цикли наукового дослідження: формулювання теми наукового дослідження та розробка робочої гіпотези; визначення мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження; виконання теоретичних та прикладних наукових досліджень; оформлення звіту про виконану науково-дослідну роботу. Розробка наукового апарату дослідження. Етапи вибору теми дослідження. Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження. Мета дослідження – поставлена кінцева ціль, кінцевий результат, на який спрямоване дослідження. Об'єкт дослідження – процес або явище, що породжує проблему. Предмет дослідження – теоретичне відтворення тих суттєвих зв'язків і відношень, які підлягають вивченню. Визначення завдань дослідження (вирішення певних теоретичних питань; вивчення практики розв'язання досліджуваної проблеми; експериментальна перевірка запропонованої на пряму розв'язання досліджуваної проблеми тощо) Виконання теоретичних і прикладних наукових досліджень. Представлення результатів про виконану науково-дослідну роботу. **Тема 6. Магістерська кваліфікаційна робота.** Кваліфікаційна робота – навчально-

наукове дослідження студента, що виконується на завершальному етапі навчання у вищому навчальному закладі. Основні вимоги до кваліфікаційних робіт. Загальна характеристика видів кваліфікаційних робіт. Магістерська робота – самостійна навчально-дослідницька робота, що виконує кваліфікаційну функцію (готується з метою прилюдного захисту й здобуття академічного звання магістра). Послідовність виконання науково-дослідницької роботи освітньо-кваліфікаційного рівня магістра (підготовчий етап, робота над текстом, етап оформлення роботи, підготовка до захисту результатів дослідження).

12. Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби: обов'язкове вивчення основних елементів структури наукового дослідження; методів проведення експериментальної роботи і проведення польових досліджень.

13. Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання: лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14. Форми та критерії оцінювання: Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, залік у I семестрі. Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки не принципового	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить

	характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (з можливістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

II. ВАРІАТИВНА ЧАСТИНА

СВ Дисципліни за вибором ВНЗ

1.Код:**СВ.01**

2.Назва:**РИНОК ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ**

3.Тип (обов'язковий / вибірковий): вибірковий

4.Цикл (короткий, перший, другий /третій): другий цикл

5.Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6.Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 1 семестр

7.Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8.Прізвище лектора: Романенко О.В.

9.Результати навчання: **знання**: вимоги організації науково - дослідницької роботи, територіальна структура ринку, формування концентрації попиту, нові послуги і форми обслуговування, схема взаємодії ринкових сторін, суб'єкти ринкових відносин, перспективні види туризму для кожного регіону, враховуючи різні фактори, національний турринок, дія внутрішніх та зовнішніх чинників, соціально-економічну структуру ринку, континентальні ринки, механізм формування та функціонування місцевого тур ринку, закон врівноваження попиту і пропозиції; **вміння**: дотримуватись загальних вимог дослідження турринку, вивчати закономірності традиційних та нових сегментів турринку, аналізувати індивідуалізацію туробслуговування, використовувати емпіричні методи наукових досліджень в туризмі, розглядати структурно-типологічні ознаки турринку, визначати цільові групи споживачів їх потреби та особливості, перспективні види туризму для кожного регіону, враховуючи різні фактори; **компетентності**: здатність проводити сегментацію ринку турпослуг; здатність моделювати турпослуги і створювати картосхемами туристсько-рекреаційного районування; здатність досліджувати регуляторні механізми та регіональні особливості споживання турпослуг, кон'юнктури та закономірностей функціонування турринку; здатність здійснювати порівняльно-аналітичний моніторинг формування поведінки споживачів, накопичувати наукову інформацію, розуміти та тлумачити поняття.

10.Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне.

11.Зміст курсу: **Тема 1.Ринок туристичних послуг як об'єкт дослідження та його територіальна організація.** Туристські центри, райони та курортні зони. Схема взаємодії ринкових сторін. Суб'єкти ринкових відносин. Національний та світовий ринок. Міжнародні економічні зв'язки. Координація бізнесових та державних зусиль задля ствердження позицій країни в світовому тур процесі. **Тема 2. Типологія національних туристичних ринків та методологія організації.** Структурно-типологічні ознаки туристичного ринку. Типологія як загальнонауковий підхід до узагальнення інформації про об'єкти дослідження та систематизацію. **Тема 3. Оцінка регіональної специфіки туристських послуг та дослідження туристичного ринку.** Методика визначення потреби в туризмі, потенційного та реального попиту на туристські послуги. Методика оцінки туристської привабливості територій. Методика оцінки можливостей використання територій в туризмі.

Регіональні відміни ресурсного та інфраструктурного забезпечення. Кількісні та якісні характеристики об'єктів. **Тема 4. Територіальна диференціація туристичного споживання, як відтворення рівню сформованості внутрішньому ринку міжгалузевого комплексу.** Рівень економічного розвитку. Територіальна диференціація районування галузевого ринку (ринок готельних послуг, ринок транспортних послуг, ринок ресторанних послуг тощо). **Тема 5. Диференціація, концентрація туристичного попиту та сегментація споживчого ринку послуг.** Адміністративні одиниці низьких, середніх та високих показників попиту споживчого ринку, картосхеми. **Тема 6. Функціонування суб'єктів туристичного ринку і їх ринкова діяльність.** Система безперервної оцінки ринкового середовища. Виявлення і задоволення потреб споживача. Вплив на формування потреб. Оцінка конкурентного середовища. Прямі та зворотні зв'язки різного типу та виду між сторонами ринку, які формують попит та пропозицію. Гравітаційна модель формування територіальних ринків). **Тема 7. Дослідники структури попиту, пропозицій, обміну туристичних зв'язків та тенденцій розвитку в світовому туристичному процесі.** Дослідники: Квартальнов В.А., Гуляев В.Г., Димитров С., Балабанов И.Т., Шишков Ю., Котлер Ф., Шпенглер О., Ананьев М.А., Гезгала Ян, Крачило Н.П., Мироненко М.С., Бейдик О.О., Бабарицька В.К., Любіцева О.О., Смирнов І.Г., Бордун О.Ю., Мальська М.П., Худо В.В. та інші. Тур рух як консолідація суспільного життя.

12. *Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси /засоби:* рекомендована науково-пошукова робота, обов'язкове вивчення умов ефективності діяльності туристичного ринку, орієнтація на взаємодію конкурентів, координацію бізнесових та державних зусиль задля ствердження позицій країни в світовому туристичному процесі, структуру і типологію національних тур ринків.

13. *Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:* лекції, тест-контроль, практичні заняття, консультування, робота в ініціативних групах, науково-пошукова, індивідуальна та самостійна робота. Ділові ігри, розв'язання практичних ситуацій. Участь в студентських науково-практичних конференціях. Дослідження проблем на ринку тур послуг вітчизняних та зарубіжних науковців.

14. *Форми та критерії оцінювання:* Вхідний, поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, залік у I семестрі. Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту

Низький	Студент не усвідомлює зміст питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність уміння міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня увага, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінням міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	

60-64	Е		
35-39	FX	Незадовільний (з можливістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

1.Код: СВ.02

2.Назва: **ОРГАНІЗАЦІЯ ОБСЛУГОВУВАННЯ У ТУРИСТИЧНИХ КОМПЛЕКСАХ**

3.Тип (обов'язковий / вибірковий): вибірковий (ВНЗ)

4.Цикл (короткий, перший, другий /третій): поглибленої фахової

5.Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6.Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 1 семестр

7.Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8.Прізвище лектора: Борисова О.В.

9.Результати навчання: **знання:** історія готельної справи; класифікацію засобів розміщення; сертифікацію послуг в туристичних комплексах; основні фази гостьового циклу; технологія прийому й обслуговування гостей у готелях; санітарно-гігієнічні вимоги в туристичних комплексах та готелях; основи організації-прийому-розміщення-виїзду гостей у готелях і туристичних комплексах; **вміння:** аналізувати основні напрями сучасного готельного господарства світу і України; проектувати якість сфери організації обслуговування в туристичних комплексах та готелях; аналізувати структурні зміни послуг розміщення; рівня розвитку готельних послуг, рівня розвитку лікувально-профілактичних послуг; **компетентності:** здатність до розробки стратегії туристичної діяльності; здатність до моніторингу і оцінювання ефективності обслуговування у туристичній індустрії; здатність до впровадження сучасної системи стандартизації у туристичній діяльності; здатність до цінювання якості і результативності праці персоналу туристичного комплексу.

10.Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне

11.Зміст курсу:**Тема 1.Історія готельної справи у світі і в Україні.** Історичні особливості розвитку готельної справи у світі. Готельне господарство світу на сучасному етапі. Історія готельної справи в Україні.

Створення прототипів сучасних готелів (період ХУ ст.) –«постоялі двори». Розвиток туризму на території України в ХУІ- ХУІІ ст. Вплив діяльності Печерської Лаври на розвиток засобів розміщення паломників. Готельне господарство України на сучасному етапі. Перспективи розвитку готельного господарства України . **Тема 2. Державна реєстрація, організація і управління засобами розміщення.** Документація у роботі готельних підприємств, її види. Типи організаційних структур засобів розміщення. Система забезпечення конкурентоспроможності засобів розміщення. Стратегія управління підприємствами готельного господарства. Організація надання послуг у готельному господарстві. Управління якістю готельних послуг. Фактори розвитку туристичних послуг. **Тема 3. Класифікація засобів розміщення.** Види класифікації засобів розміщення. Класифікація розміщення за функціональним призначенням. Класифікація підприємств розміщення за рівнем комфорту. Міжнародна класифікація засобів розміщення. Типи засобів розміщення. Колективні та індивідуальні засоби розміщення. **Тема 4. Архітектурно-планувальна організація споруд готелів.** Основні чинники формування архітектурних типів споруд готелів. Основні типи планування споруд готелів. Структура та функціональна характеристика прилеглої до споруди готелю території. Функціональна і планувальна організація приміщень вестибюльної групи, житлового поверху, номера у готелях. **Тема 5. Принципи діяльності готельного господарства.** Форми управління готелями у світі і в Україні. Принципи управління діяльністю готельного господарства. Управління да договором франчайзингу, за контрактом, договір оренди. Правила надання готельних послуг. Типи організаційних структур. Розробка організаційної структури в готельному бізнесі. Лінійна, функціональна, лійнійно-функціональна, продуктова, матрична структури. **Тема 6. Служби готельного господарства.** Специфіка готельного виробництва та чинники, що впливають на організацію роботи персоналу. Організація праці готельного персоналу. Основні служби готельного підприємства: прийому і розрахункова, бронювання, експлуатації номерного фонду, безпеки, обслуговування в готелі, управління номерним фондом, адміністративн, організації харчування, комерційна , інженерна та додаткова. **Тема 7. Особливості обслуговування на підприємствах харчування при готелях.** Типи та особливості організації підприємств харчування. Організація у і управління службою громадського харчування у готелях. Класифікація закладів громадського харчування. Організація й технологія надання послуг з харчування у номерах готелю. **Тема 8. Організація обслуговування гостей в житловій частині готелю.** Зміст прийому та обслуговування гостей на житлових поверхах готелю. Організація приміщень готелю. Система обліку та зберігання матеріального майна на поверхах. Білизняне господарство готелю. Санітарно-гігієнічні вимоги до готелів. Організація житлового

поверху в готелях. Упорядкування житлового номеру в готелях. Стиль обслуговування клієнтів у готелі. **Тема 9. Організація прийому-розміщення- виїзду гостей у готелях і туристичних комплексах.** Технорлогія прийому та обслуговування гостей у готелях та функціональні обов'язки персоналу. Бронювання номерів і місць у готелі. Організація прийому, розміщення та виїзду гостей. Розрахунки за проживання та послуги у готелі. Забезпечення безпеки проживання та збереженості майна, робота з багажем гостей. **Тема 10. Додаткові послуги в готелі.** Поняття та види додаткових послуг у готелях, форми їх надання. Служби обслуговування у готелі та технорлогія надання додаткових послуг. Якість готельних послуг та культура обслуговування у готелі. Додаткові послуги у готелі (екскурсійне обслуговування, послуги гідів-перекладачів, організація продажу на розважальні заходи, замовлення транспорту тощо). **Тема 11. Менеджмент готелів. Прогнозування виконання економічних показників.** Мета та завдання менеджменту підприємств готельно-ресторанного бізнесу. Сутність категорій менеджменту в готельному бізнесі. Підприємство готельного бізнесу як суб'єкт господарської діяльності. Організація виробництва послуг як функція менеджменту. Управлінські рішення менеджерів готельних підприємств. Економічні методи менеджменту. Планування діяльності в готелях та інших засобах розміщення. Бізнес-планування в готельному бізнесі. Послідовність розробки і структура бізнес-плану. Мотивація персоналу. Функції контролю і координації

12. *Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси/ засоби:* історію готельної справи; міжнародні акти, які регулюють туристичну діяльність.

13. *Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:* лекції, лабораторні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14. *Форми та критерії оцінювання:* Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на лабораторних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, екзамен у II семестрі. Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту

Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність уміння міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінням міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (з можливістю повторного	не зараховано з можливістю повторного складання

		складання)	
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

ВВ Дисципліни вільного вибору студента

ВВ.1 Додаткова спеціалізація «Міжнародний туризм»

1. Код: **ВВ1.01**

2. Назва: **МІЖНАРОДНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ У ТУРИЗМІ**

3. Тип (обов'язковий / вибірковий): вибірковий

4. Цикл (короткий, перший, другий / третій): другий цикл

5. Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6. Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 2 семестр

7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8. Прізвище лектора: Лапига І.В.

9. Результати навчання: **знання:** комп'ютеризованих засобів бронювання і резервування квитків, туристичного менеджменту, автоматизації діяльності готелів, ресторанів, барів, санаторно-курортних оздоровчих закладів, засобів для створення туристичних сайтів, які використовуються в країнах ЄС та на світовому туристичному ринку; **вміння:** застосовувати міжнародні спеціалізовані засоби бронювання і резервування квитків, туристичного менеджменту, автоматизації діяльності готелів, ресторанів, барів, санаторно-курортних оздоровчих закладів, засобів для створення туристичних сайтів в практичній діяльності; аналітично опрацьовувати іншомовні джерела з метою отримання інформації, що необхідна для вирішення певних завдань професійно-виробничої діяльності); **компетентності:** здатність до отримання нових знань в галузі інформатики та сучасних інформаційних технологій; здатність створювати бази даних і використовувати Інтернет-ресурси; здатність до роботи в комп'ютерних мережах, збору, аналізу та управління інформацією.

10. Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне

11. Зміст курсу: **Тема 1. Міжнародні комп'ютерні системи бронювання і резервування в туристичній діяльності.** Місце та значення інформаційних технологій у Світі та країнах ЄС. Загальна характеристика, функціональні можливості, переваги та недоліки застосування міжнародних найпоширеніших комп'ютерних програм бронювання і резервування в туристичній діяльності. Характеристика складових програмних модулів та

інструментів найпоширеніших міжнародних програм бронювання і резервування, особливості їх застосування туристичними агентствами. **Тема 2. Міжнародні комп'ютерні системи менеджменту в туристичній діяльності.** Історичний розвиток комп'ютерних програм туристичного менеджменту у Світі та країнах ЄС. Загальна характеристика, функціональні можливості, переваги та недоліки застосування найпоширеніших комп'ютерних програм менеджменту в країнах ЄС. Характеристика складових програмних модулів та інструментів найпоширеніших міжнародних програм туристичного менеджменту. Особливості застосування комп'ютерних програм менеджменту в туристичній діяльності. **Тема 3. Міжнародні комп'ютерні системи автоматизації функціонування готелів.** Історичний розвиток комп'ютерних програм автоматизації функціонування готелів у Світі та країнах ЄС. Загальна характеристика, функціональні можливості, переваги та недоліки застосування найпоширеніших комп'ютерних програм автоматизації функціонування готелів в країнах ЄС. Характеристика складових програмних модулів та інструментів найпоширеніших міжнародних програм автоматизації функціонування готелів. Особливості застосування комп'ютерних програм автоматизації функціонування готелів в туристичній діяльності. **Тема 4. Міжнародні комп'ютеризовані засоби автоматизації функціонування ресторанів, кафе і барів.** Історичний розвиток комп'ютерних програм автоматизації функціонування ресторанів, кафе і барів у Світі та країнах ЄС. Загальна характеристика, функціональні можливості, переваги та недоліки застосування найпоширеніших комп'ютерних програм комп'ютерних програм автоматизації функціонування ресторанів, кафе і барів в країнах ЄС. Характеристика складових програмних модулів та інструментів найпоширеніших міжнародних програм комп'ютерних програм автоматизації функціонування ресторанів, кафе і барів. Особливості застосування комп'ютерних програм комп'ютерних програм автоматизації функціонування ресторанів, кафе і барів в туристичній діяльності. **Тема 5. Міжнародні комп'ютерні системи автоматизації функціонування санаторно-курортних комплексів.** Історичний розвиток комп'ютерних програм автоматизації функціонування санаторно-курортних комплексів у Світі та країнах ЄС. Загальна характеристика, функціональні можливості, переваги та недоліки застосування найпоширеніших комп'ютерних програм автоматизації функціонування санаторно-курортних комплексів в країнах ЄС. Характеристика складових програмних модулів та інструментів найпоширеніших міжнародних програм автоматизації функціонування санаторно-курортних комплексів. Особливості застосування комп'ютерних програм автоматизації функціонування санаторно-курортних комплексів. **Тема 6. Застосування GISтехнологій в туристичній діяльності.** Історія розвитку та перспективи застосування GISтехнології в

туристичній галузі. Основні складові модулі програмного засобу ArcGIS в туристичній діяльності. Створення електронних туристичних карт з використанням геокодування в середовищі ArcGIS. Розробка туристичних маршрутів та їх відображення на мобільних платформах Android. **Тема 7. Міжнародні комп'ютерні системи підвищення ефективності рекламної діяльності в туризмі.** Історія розвитку та перспективи застосування міжнародних комп'ютерних систем підвищення ефективності рекламної діяльності в туризмі. Функціональні можливості застосування комп'ютерних програмних засобів OpenCart, MODX, DjangoCMS для підвищення ефективності рекламної діяльності в туризмі. Основні етапи розробки рекламної продукції в комп'ютерних мережах, особливості розміщення їх на спеціалізованих серверах та платформах.

12.Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси/ засоби: обов'язкове вивчення стандартного та спеціалізованого комп'ютерного програмного забезпечення, яке застосовується в країнах ЄС для підвищення ефективності туристичної діяльності.

13.Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання: лекції, лабораторні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14.Форми та критерії оцінювання: Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на лабораторних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, екзамен у II семестрі. Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей

	умінням міркувати.	предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий:відмінно	зараховано
80-89	B	достатній:добре	
70-79	C		
65-69	D	низький:задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (з можливістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

1.Код:**ВВ.1.02**

2.Назва:**ІНОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ТУРИЗМІ**

3.Тип (обов'язковий / вибірковий): вибірковий

4.Цикл (короткий, перший, другий / третій):

5.Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6.Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 2 семестр

7.Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8.Прізвище лектора: Борисова О.В.

9.Результати навчання: **знання:** основи організації і управління інноваціями; оцінка інноваційних можливостей підприємств; процедура розробки інноваційного проекту та його ресурсне забезпечення; **вміння:** опанувати прикладні аспекти інноваційної діяльності; володіти законодавчою базою та механізмом державної підтримки інноваційної діяльності, теоретичними основами інноваційних процесів; **компетентності:** здатність до розробки і впровадження інноваційних технологій у туристичній індустрії; здатність виявляти пріоритетні напрями у проектуванні, складати необхідну нормативно-технічну документацію.

10.Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне, дистанційне

11.Зміст курсу: **Тема 1. Основні поняття і сутність теорії інноватики.** Визначення інноватики як науки. Становлення теорії інноватики та її сучасні концепції. Функції інновацій. Життєвий цикл, дифузії інновацій. Поняття про інноваційну діяльність. **Тема 2. Класифікація інновацій та їх особливість.** Класифікація інновацій Й. Шумпетера. Базисні інновації та їх характеристика. Сутність організаційно-управлінських інновацій та їх вплив на розвиток економічних процесів в Україні. Класифікація інновацій в туристичній діяльності. **Тема 3. Державне регулювання інноваційної діяльності.** Роль держави в здійсненні інноваційної діяльності. Методи державної підтримки. Державна інноваційна політика та шляхи її реалізації. Головні принципи державної інноваційної політики визначені законом України «Про інноваційну діяльність». **Тема 4. Основи інформаційного менеджменту.** Сутність, основні завдання, ключові поняття та функції інформаційного менеджменту. Менеджери в інформаційній сфері. Професійна компетентність та рівень мотивації. **Тема 5. Інноваційні стратегії.** Поняття, особливість, типи інформаційних стратегій. Приклади їх застосування в туристичній індустрії. Стратегічне планування як елемент управління та метод реалізації інформаційних стратегій. **Тема 6. Система мотивації інформаційної діяльності на підприємствах.** Складові та принцип дії мотиваційного механізму інформаційної діяльності. Методи стимулювання творчої активності персоналу. Організація винахідницької діяльності. Формування інформаційної культури. **Тема 7. Оцінка ефективності інформацій.** Сутність проблеми оцінки ефективності інформацій. Види

ефективності. Методи оцінки економічної ефективності інноваційної діяльності. Врахування проектних ризиків в оцінці ефективності інноваційних проектів.

12.Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби: основ організації і управління інноваціям.;

13.Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання: лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14.Форми та критерії оцінювання: Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, екзамен у II семестрі.Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%.У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його	Обсяг правильно висвітлених питань

	відповідь характеризуються логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.
--	---	--

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (зможли-вістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

1. Код: ВВ.1.03

2. Назва: **УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПОСЛУГ У ТУРИЗМІ**

3. Тип (обов'язковий / вибірковий): вибірковий

4. Цикл (короткий, перший, другий / третій): короткий

5. Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6. Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 2 семестр

7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8. Прізвище лектора: Романенко О.В.

9. Результати навчання: **знання:** вимоги до організації науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі; базові класифікаційні чинники УЯПТ та етапи становлення, формування управління якістю в системі загального менеджменту; моделі систем управління якістю; принципи управління якістю

продукту та послуг; системи та процесу управління якістю; організації і проведення сертифікації послуг; **вміння**: виявляти, оцінювати та системно використовувати чинники поліпшення якості тур послуг та забезпечення їх конкурентоспроможності; аналізувати та застосовувати на практиці принципи, методи й правила управління якістю послуг; проводити заходи щодо організації робіт із розробки та впровадження систем управління якістю відповідно до рекомендацій міжнародних стандартів ISO серії 9000; аналізувати нормативні документи щодо сертифікації систем якості продукту та послуг в Україні; розробляти політику тур підприємств у сфері поліпшення якості тур послуг та тур продукту. **компетентності**: здатність до самостійного пошуку наукових засад УЯПТ; здатність самостійно аналізувати організацію державної системи стандартизації та сертифікації послуг, механізмів та процесу управління якістю послуг та продукту; здатність набуття практичних навичок щодо здійснення оцінки рівня якості послуг у туризмі, застосування інструментарію управління та розроблення, впровадження, сертифікації систем якості у діяльності тур підприємств.

10. *Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...)*: аудиторне.

11. *Зміст курсу: Тема 1. Етапи розвитку управління якістю послуг в економічно розвинених країнах.* Основні історичні етапи, індивідуальний контроль якості; приймальний контроль якості; статистичний контроль якості; комплексне управління якістю; забезпечення якості на базі стандартів ISO. Принципи наукового менеджменту за Ф. Тейлором. Статистика і менеджмент за Едвардом Демінгом. Контроль якості, управління нею за Джозефом Джураном. Забезпечення якості на підприємстві за Філіппом Кросбі. Теорія комплексного управління якістю за Армандом Фейгенбаумом. Методи управління якістю за Кауру Ісікаві. **Тема 2. Загальні положення в галузі управління якістю тур послуг та продукції.** Взаємозв'язок управління якістю з іншими науками. Державна політика у сфері управління якістю. Сучасні методи управління якістю. Управління якістю згідно з міжнародним стандартом ISO 9000:2005. Європейська організація з контролю за якістю (EOQ). Якість як філософська категорія за Арістотелем. Філософське визначення якості, за Гегелем. **Тема 3. Система управління якістю на базі концепції TQM.** Розвиток систем управління якістю в умовах глобалізації ринку. Створення Європейського співтовариства і подальше його розширення. Характеристики глобального ринку. Постійність змін у пропозиціях і попиті. Система якості на базі концепції TQM (Total Quality Management). Система якості на базі стандартів QS 9000. Система якості на базі концепції «шість сигм». **Тема 4. Оцінювання якості продукції та послуг.** Характеристики показників якості продукції та послуг. Інтегральний показник якості, як різновид комплексного показника якості. Класифікація показників якості продукції. Групи показників якості. Показник надійності. Складові властивості надійності - безвідмовність, довговічність, збереженість, ремонтпридатність. **Тема №5. Поняття і значення якості в туризмі.**

Проблеми якості послуг на туристичних підприємствах. Значення якості у конкурентній боротьбі на тур ринку. Потреба задоволення клієнтів, перевага особистим взаємовідносинам, прагнення до кращого розуміння потреб туристів. Проблеми у сфері якості: недостатній фаховий рівень керівного складу, відсутність належних умінь, мотивації і засобів для реалізації. **Тема №6. Впровадження систем управління якістю у відповідності з міжнародними стандартами серії ISO 9000.** Національні підходи до систем якості, ISO/TK, втілення у стандарти індексу 9000. Державний та приватний сектор, регулюючі відносини різних сторін на ринку. Принципи управління якістю: орієнтація на споживача; роль керівництва в управлінні якістю; залучення працівників в поліпшення якості; підхід до управління якістю як до процесу; системний підхід до управління; постійне поліпшення; прийняття рішень на підставі фактів; взаємовигідні відносини з постачальниками. Впровадження систем управління якістю. **Тема №7. Європейський підхід щодо управління якістю, сертифікації, процедур оцінки відповідності та інтегровані системи управління.** Адекватність та швидкість реагування на виклики глобальної економіки, конкуренції, науково-технічного прогресу, запитів споживачів. Рекомендації Європейської Економічної Комісії ООН (ЄЕК ООН). Міжнародна модель технічної гармонізації. Європейське Економічне Співтовариство (ЄЕС). Принципи ЄС: вільний рух товарів, послуг, капіталів і робочої сили.

12. *Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси /засоби:* рекомендована науково-пошукова робота, обов'язкове вивчення застосуванням інструментарію управління якістю послуг у туризмі, набуття практичних навичок оцінки рівня якості послуг у туризмі, розроблення та впровадження систем управління якістю, ефективного їх функціонування.

13. *Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:* лекції, тест-контроль, практичні заняття, консультування, робота в ініціативних групах, науково-пошукова, індивідуальна та самостійна робота. Ділові ігри, розв'язання практичних ситуацій. Участь в студентських науково-практичних конференціях. Дослідження проблема якості послуг у туризмі вітчизняних та зарубіжних науковців.

14. *Форми та критерії оцінювання:* Вхідний, поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, залік у II семестрі. Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту

Низький	Студент не усвідомлює зміст питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність уміння міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня увага, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінням міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	

60-64	Е		
35-39	FX	Незадовільний (з можливістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська.

1. Код: ВВ.1.04

2. Назва: **ОСНОВИ ПРАВА СПОЖИВАЧІВ У ТУРИЗМІ**

3. Тип (обов'язковий/ вибірковий): вибірковий

4. Цикл (короткий, перший, другий): поглибленої підготовки

5. Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 2 семестр

6. Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8. Прізвище викладача: доцент Борисова О.В.

9. Результати навчання: **знання**: теоретико-методологічні засади консюмеризму; законодавчо-правова та нормативна база щодо основних прав споживачів; основний зміст консюмеризму як концепції та важливого напрямку політико-правової діяльності; **вміння**: аналізувати ефективність впровадження нововведень щодо споживчих концепцій країн та світу в цілому; використовувати законодавчо-правову базу для захисту прав споживачів, нести відповідальність за порушення їх прав; регулювати захист прав споживачів у сфері надання послуг; **компетентності**: готовність представляти результати досліджень у формах звітів, прикладних розробок, доповідей, публікацій і публічних обговорень; прагнення до постійного саморозвитку, підвищення своєї кваліфікації і майстерності.

10. *Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...)*: аудиторне, дистанційне.

11. *Зміст курсу*: **Тема 1. Формування сучасної концепції консюмеризму.** Історичне коріння та передумови виникнення консюмеризму. Історичні етапи формування. Керівні принципи ООН на захист інтересів споживачів. Консьюмерський інтернаціонал. Захист прав споживачів в ЄС. **Тема 2. Захист прав споживачів в Україні.** Історичне коріння та передумови виникнення консюмеризму в Україні. Створення консюмерського простору в Україні. Становлення та розвиток законодавства про захист прав споживачів в Україні. **Тема 3. Загальна характеристика прав та обов'язків споживачів за законодавством України.** Право споживачів на належну якість продукції й обслуговування. Право споживачів на безпеку продукції. Реалізація

права споживачів на отримання інформації. Основні обов'язки споживачів.

Тема 4. Державне регулювання захисту прав споживачів в Україні. Система і повноваження органів влади у сфері захисту прав споживачів. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо захисту прав споживачів.

Тема 5. Правове регулювання захисту прав споживачів у сфері роздрібної купівлі-продажу. Правове регулювання торгівельного обслуговування населення. Права споживачів при проибанні товару неналежної якості. Прав споживачів при придбанні товару належної якості.

Тема 6. Правове регулювання захисту прав споживачів у сфері надання послуг. Правове регулювання договорів про надання послуг і виконання робіт. Правила побутового обслуговування населення. Права споживачів у разі порушення умов договору.

Тема 7. Відповідальність за порушення законодавства про захист прав споживачів. Цивільно-правова відповідальність. Особливості адміністративної відповідальності. Застосування адміністративно-господарських санкцій. Кримінальна відповідальність.

12. *Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси:* вивчення законодавчо-правової та нормативної бази щодо основних прав споживачів.
13. *Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:* лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.
14. *Форми та критерії оцінювання:* Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, залік у II семестрі. Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей

	поверхово володіє умінням міркувати.	предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (з можливістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

1.Код: ВВ.1.05

2.Назва: **РЕЛІГІЙНИЙ ТУРИЗМ**

3.Тип (обов'язковий / вибірковий): вибірковий

4.Цикл (короткий, перший, другий /третій): короткий

5.Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6.Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 2 семестр

7.Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8.Прізвище лектора: доцент Борисова О.В.

9.Результати навчання: **знання:**предмету, методів та основних понять релігійного туризму, історії і значення релігійного паломництва для конкретного регіону та країни; **вміння:** здійснювати комплексну характеристику території поширення релігії, враховувати особливості релігійного паломництва на ній і визначати потенціал релігійного туризму; визначати різновиди, типи і категорії релігійного туризму; розрізняти паломницькі і релігійно-пізнавальні подорожі; **компетентності:** здатність визначати різновиди, форми та типи і категорії релігійного туризму; здатність визначати місце релігійного туризму в системі туристичної діяльності; особливості релігійного паломництва; здатність встановлювати і використовувати відмінність паломницьких і релігійно-пізнавальних подорожей; здатність використовувати у науково-дослідних роботах тематику релігійного туризму; у сфері туризму.

10.Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне, дистанційне

11.Зміст курсу: **Тема 1. Релігійний туризм в системі туристознавчих дисциплін.** Релігійний туризм як соціокультурний феномен. Функції релігійного туризму. Понятійно-категоріальний апарат та методи дослідження релігійного туризму. Поняття сакрального простору. Суб'єкти релігійного туризму і терміни для їх означення. Об'єкти релігійного туризму. Принципи класифікації релігійного туризму. **Тема 2. Етапи розвитку релігійного туризму в світі та в Україні.** Періодизація історії розвитку релігійного туризму. Перший етап – від давніх часів до 1841р. Паломництво як найдавніша з форм релігійного туризму. Особливості паломництва в епоху середньовіччя. Другий етап (1841- поч. ХХ століття). Доступність паломницьких поїздок для представників середнього класу в кінці ХІХ ст. як результат динамічного розвитку туристичної індустрії. Третій етап (1914-1945 рр.). Причини зникнення інтенсивності паломництва в міжвоєнний період. Четвертий етап – сер. ХХ ст. – до наших днів. Зустріч нового тисячоліття як поштовх для перетворення релігійного туризму на глобальне явище. Розвиток релігійного туризму на етнічних українських землях середини ХІХ – початку ХХ ст. Відновлення традицій паломництва українців у Святу Землю в Російській Імперії. Особливості розвитку релігійного туризму в Радянській Україні. Релігійний туризм у Західній Україні. Табу на релігійні поїздки в СРСР. **Тема 3. Сучасна релігійна ситуація в Україні.**

Правові акти про свободу віросповідання. Релігійна структура віруючих в Україні. Динаміка росту релігійних організацій України. Конфесійна структура монастирів України. Сім умовних релігійно-територіальних регіонів. Реалізація принципів свободи совісті в світ та в Україні. **Тема 4. Релігійний туризм і паломництво у християнстві.** Основа віровчення християнства. Характеристика основних гілок християнства. Територія домінування православ'я на карті світу. Географія поширення католицизму. Православний храм як об'єкт пізнавального екскурсійного туризму. Об'єкти релігійного туризму в католицизмі. Всесвітньо визнані місця, пов'язані з явленнями і пророцтвами Діви Марії. Центри католицького прочанства. **Тема 5. Релігійний туризм і паломництво в країнах ісламу та буддизму.** Історія виникнення та основи віровчення ісламу. Територія розповсюдження. Паломництво як священний обов'язок мусульман. Мекка і Медина – священні міста мусульман. Шіїтські паломницькі центри. Буддизм – найдавніша з трьох світових релігій. Пожорож як обов'язок буддистських монахів. Буддистські культові споруди як туристичні об'єкти. Географія поширення буддизму в світі. Паломницькі місця, пов'язані з життям Будди в Індії та Непалі. Паломницькі центри буддизму в Україні та в інших країнах світу. **Тема 6. Релігійний туризм і паломництво в країнах з національними релігіями. Сучасні нетрадиційні культу та релігії.** Географія поширення національних релігій в світі. Індуїзм як найчисельніша національна релігія. Особливості індуїстських паломництв. Об'єкти та суб'єкти поклоніння. Особливості культу в даосизмі і конфуціанстві. Загальні відомості про синтоїзм, ідеологічні і культові особливості релігійної етики. Основні релігійні свята іудеїв, традиції їх відзначень. **Тема 7. Релігійний туризм і паломництво в Україні. Особливості практичної організації релігійних подорожей.** Центри православного паломництва в Україні. Центри католицького прочанства в Україні. Історико-архітектурна культова спадщина мусульман на території України. Сучасні нетрадиційні культу та неорелігії в Україні. Сучасний стан українського ринку паломництва та релігійного туризму. Індустрія релігійного туризму.

12. *Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби:* релігійні центри в Україні та країнах близького та дальнього зарубіжжя.

13. *Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:* лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14. *Форми та критерії оцінювання:* Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, екзамен у II семестрі. Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність уміння міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінням міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	

70-79	С		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (зможли-вістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

1. Код: ВВ.1.06

2. Назва: **КУРОРТОЛОГІЯ**

3. Тип (обов'язковий / вибірковий): вибірковий

4. Цикл (короткий, перший, другий / третій):

5. Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6. Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 2 семестр

7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8. Прізвище лектора: доцент Борисова О.В.

9. Результати навчання: **знання:** теоретико-методологічні засади курортології; методи санаторно-курортного лікування; географію курортів України та світу; **вміння:** давати характеристику реабілітаційним аспектам санаторно-курортних закладів; використовувати систему рекреаційних комплексів та курортний фонд України з метою оздоровлення населення; **компетентності:** прагнення до постійно саморозвитку, підвищення своєї кваліфікації та майстерності, здатність поширювати свій інтелектуальний потенціал; здатність професійно оперувати інформацією стосовно визначення основ санаторно-курортної справи в Україні та в різних країнах світу, використовувати її щодо формування конкурентоспроможного туристичного продукту.

10. Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне, дистанційне.

11. Зміст курсу: **Тема.1. Курортологія в системі організації здоров'я та лікувально-оздоровчому туризмі. Історія розвитку курортної справи.** Предмет, об'єкт, завдання, методи курортології. Класифікація курортів за

видами природних лікувальних факторів. Основні типи санаторно-курортних установ. Санаторний режим та його особливості. Історія та становлення курортології. Історія використання природних лікувальних факторів на територій сучасної України. **Тема 2. Медикокліматична характеристика природних зон. Кліматолікування.** Адаптація і акліматизація організму. Медикокліматична характеристика основних природних зон. Кліматолікування. Характеристика, класифікація, механізм дії аеротерапії, геліотерапії, таласотерапії, спелеотерапії.. **Тема 3. Лікувальні мінеральні води.** Визначення, походження та умови формування, класифікація, механізм дії. Бальнеологія як наука. Основні бальнеологічні групи мінеральних вод. Бальнеологічні курорти з мінеральними водами для внутрішнього/зовнішнього застосування. **Тема 4. Гідротерапія та грязелікування.** Особливість та механізм дії на організм прісної води. Чинники вибору гідротерапії. Методики застосування. Грязелікування. Основні процедури, механізм дії. Групи теплоносіїв, методика застосування. **Тема 5. Основні курортні ареали України.** Курорти України, що мають унікальні поєднання природних лікувальних факторів. Найтипівіші вітчизняні курорти загальнодержавного та місцевого значення, їх особливості.. **Тема 6. Провідні курорти Європи.** Особливості організації курортного господарства у різних країнах Європи. Найрозвиненіші курортні системи Європи. Основні показання та протипоказання до лікування.. **Тема 7. Провідні курорти Америки, Африки, Азії та Австралії.** Особливості організації гідротерапії, бальнеології та грязелікування на провідних курортах. Загальна характеристика та основні групи курортів. Методичні показання та протипоказання до лікування на курортах..

12.Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби: географії провідних курортів світу і України.

13.Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання: лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14.Форми та критерії оцінювання: Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, залік у II семестрі.Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту	Обсяг висвітлених питань

	питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність уміння міркувати.	менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінням міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		

35-39	FX	незадовільний (зможли-вістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

ВВ.2 Додаткова спеціалізація «Шкільна туристсько-краєзнавча робота»»

1. Код: ВВ.2.01

2. Назва: **ІННОВАЦІЇ ШКІЛЬНОЇ ТУРИСТСЬКО-КРАЄЗНАВЧОЇ РОБОТИ**

3. Тип (обов'язковий / вибірковий): вибірковий

4. Цикл (короткий, перший, другий / третій): перший цикл

5. Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6. Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 2 семестр

7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8. Прізвище лектора: Обозний В.В.

9. Результати навчання: **знання:** особливостей державного регулювання інноваційної діяльності України; методів реалізації інноваційної політики; сутність, змісту та функцій інноваційного менеджменту, ролі менеджерів в інноваційній сфері як основного суб'єкту реалізації нововведень **вміння:** розрізняти сутність понять «інновація», «нововведення», «новація»; класифікувати інновації за різними ознаками; виділяти етапи життєвого циклу інновацій; розрізняти концепції інноваційного розвитку; будувати структуру інноваційного процесу, розрізняти моделі поширення інновацій, виділяти причини та джерела інноваційних ідей, чинники успішності та невдач нововведень; приймати рішення в інноваційному менеджменті з використанням методів їх прийняття, здійснювати оцінку інноваційного потенціалу; вміти розрізняти нові організаційні форми управління інноваційним процесом; **компетентності:** здатність досліджувати особливості організаційних форми, які забезпечують розвиток інноваційних процесів; здатність розробляти і обґрунтовувати інноваційну

стратегію; здатність брати участь у формуванні інноваційної культури в освітньому закладі; здатність здійснювати оцінку економічної і соціальної ефективності інноваційної діяльності.

10. Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне, дистанційне

11. Зміст курсу : **Тема 1. Концептуальні засади інноваційної діяльності.** Основні поняття та сутність інноваційної діяльності.. Чинники успішності та невдач нововведень. Поняття, сутність та зміст інноваційного процесу. Чотири фази розвитку інновацій, їх особливості. Моделі поширення інновацій. Причини та джерела інноваційних ідей. **Тема 2. Державне регулювання інноваційної діяльності.** Сутність державної інноваційної політики, її основні напрямки в освітянській діяльності. Методи реалізації інноваційної політики (прямого та непрямого регулювання). Управління нововведеннями в освіті. Основи інноваційного менеджменту Сутність та зміст інноваційного менеджменту. Функції інноваційного менеджменту. Менеджери туризму в інноваційній сфері освітнього закладу. **Тема 3. Інноваційні стратегії.** Поняття та особливість інноваційної стратегії. Типи інноваційних стратегій. Вибір, розроблення і обґрунтування інноваційної стратегії. Стратегія розроблення нового продукту. Моделі стратегічного планування інноваційних процесів. **Тема 4. Освітня стратегія розвитку регіонального туризму.** Багаторівнева схема формування стратегії розвитку регіонального туризму. Теоретико-методологічні засади освітньої стратегії розвитку регіонального туризму та її алгоритм. Шкільне навчальне краєзнавство. Позакласна краєзнавчо-туристична робота. Система Малої академії наук учнівської молоді. Музеезнавча робота. Позашкільна краєзнавча робота. Туристська підготовка учнів. **Тема 5. Зміст краєзнавчо-туристичної роботи в школі.** Завдання, принципи та функції туристсько-краєзнавчої роботи. Основні методи краєзнавчих досліджень. Основні форми краєзнавчо-туристичної роботи та методика їх організації і проведення. Профорієнтаційне спрямування пошуково-дослідницької роботи учнів. **Тема 6. Сучасні методи організації культурно-дозвілєвої діяльності школярів.** Методи гри й ігрового тренінгу. Методи театралізації. Метод змагання. Метод рівноправного духовного контакту. Методи ситуацій, що виховують. Імпровізація, що базується на синдромі наслідування з привнесенням свого авторського початку. **Тема 6. Масові, групові та індивідуальні форми виховної роботи.** Масові форми роботи (читацька конференція, тематичні вечори, вечори запитань і відповідей, сократівські бесіди, відкритий мікрофон, публічні лекції). Групові форми роботи (клуби, гуртки, екскурсії, походи, класні виховні години тощо). Найважливіші функції клубу (діяльність клубів та об'єднань за інтересами). Тематична спрямованість клубів. Екологічні клуби. Любительські клуби. Індивідуальні форми виховної роботи.

12.Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби: мМтоди і форми організації культурно-дозвілєвої діяльності школярів.

13.Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання: лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14.Форми та критерії оцінювання: Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, екзамен у II семестрі.Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність уміння міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%.У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінням міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризуються логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (зможли-вістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

1. Код: ВВ.2.02

2. Назва: **ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ТУРИЗМІ**

3. Тип (обов'язковий / вибірковий): вибірковий

4. Цикл (короткий, перший, другий / третій): перший цикл

5. Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6. Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 2 семестр

7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8. Прізвище лектора: Головка В.В..

9. Результати навчання: **знання:** основ економіки і організації природокористування та природоохоронної діяльності; сучасного менеджменту в екології; закономірності взаємодії організмів і середовища, вплив різних галузей діяльності на складові ландшафтної (географічної) оболонки; організаційних механізмів оптимізації взаємодії людини та природи; засад екологічної етики, освіти, культури; екологічних проблем України та основних шляхів їх подолання; **вміння:** визначати екологічно небезпечні складові різних видів діяльності людини, розуміти механізм їхнього впливу на середовище та багатоманіття його наслідків для природи і

самої людини; розробляти природоохоронні заходи з урахуванням конкретних умов; використовувати отримані знання у своїй діяльності; користуватися екологічними нормативно-правовими документами;**компетентності**:здатність пропагувати екологічну освіту та культуру;здатність брати участь у розв'язуванні галузевих, загальнолокальних і регіональних екологічних проблем; здатність щодо дотримання екологічних нормативів на всіх стадіях розробки, реалізації та споживання туристичного продукту.

10.Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне, дистанційне

*11.Зміст курсу:***Тема 1. Предмет екологічного менеджменту, його зміст, функції та завдання.** Обґрунтування необхідності нових підходів у ставленні до природи. Основні екологічні проблеми сучасності.Визначення екологічного менеджменту як спеціальної галузі управління в основі якої лежить регулювання свідомого впливу людини на природні процеси та об'єкти навколишнього середовища з метою задоволення своїх потреб при умові стійкого розвитку суспільства. Порівняльна характеристика визначень екологічного менеджменту у сучасній науковій літературі, розкриття його специфіки. Зв'язок його з іншими науками. Основні цілі та завдання екологічного менеджменту.**Тема 2. Принципи, форми та методи екологічного менеджменту.** Загальні поняття принципів екологічного менеджменту. Принципи як специфічна і необхідна форма раціонального використання природних ресурсів і охорони довкілля. Характеристика загальних /основних/ принципів природокористування. Комплексний підхід до вивчення і використання природних ресурсів; тісний зв'язок охорони природи з наукою; принцип правової охорони природних ресурсів.Сутність принципу екологічної безпеки. Державне регулювання екологізації виробництва. Природоохоронні та природо- відновні заходи. Вимоги до управління якістю навколишнього середовища.Поняття форм і методів природокористування. Загальні методи управління природокористуванням, їх характеристика. Характеристика різноманітних форм екологічного менеджменту.**Тема 3. Нормативно-правові основи екологічного менеджменту.** Сутність системи державного управління природокористуванням. Дві форми в управлінні природокористуванням. Структура та функції органів влади в екологічній сфері. Органи загальної компетенції і органи спеціальної компетенції. Повноваження державних органів виконавчої влади у сфері природокористування. Особливості правового регулювання в екологічній сфері. Закон та Директивні рішення про охорону навколишнього природного середовища і використання природних ресурсів. Екологічні нормативи та стандарти. Екологічна експертиза. Правові основи діяльності підприємств при використанні різних видів природних ресурсів у відповідності з вимогами екологічної

безпеки. **Тема 4. Планування - основа екологічного менеджменту.** Сутність екологічного планування як складової частини управлінського процесу. Мета та завдання планування. Методи планування /балансовий, аналітичний, нормативний, програмно-цільовий/, їх практичне застосування в природоохоронній діяльності. Система екологічних показників в плануванні та вартісні показники. Головні передпланові документи в природокористуванні. Сутність стратегічного планування. Основний зміст програми охорони природи та раціонального використання її ресурсів. Комплексне планування та прогнозування природоохоронної діяльності. Методи обґрунтування ефективності екологічного планування. **Тема 5. Особливості екологічного менеджменту у розвинених країнах світу.** Сутність стратегії екологічної політики і системи екологічного управління в розвинених країнах світу. Особливості екологічного менеджменту як самостійного напрямку діяльності в ринкових умовах господарювання, спрямованого на збалансування загальнодержавної екологічної політики з політикою товаровиробника, що забезпечує конкурентоспроможність його продукції і захист навколишнього природного середовища. Практика запровадження і використання Міжнародних і Європейських стандартів у здійсненні природоохоронних заходів, екополітики взагалі. Основні інструменти здійснення екологічної політики в індустріально-розвинених країнах. **Тема 6. Спеціальні сфери застосування екологічного аудиту.** Приватизаційний екологічний аудит, основні напрями, значення та законодавча база за умов перехідної економіки. Інвестиційний екологічний аудит, його функції та основні задачі. Роль інвестиційного екоаудиту в умовах розвитку ринкової економіки. Енергетичний аудит як вид технічного галузевого екоаудиту. Екологічний аудит окремих видів діяльності промислового підприємства (господарського об'єкта, організації). Аудит висновків експертизи. Аудит ліцензій. Аудит сертифікатів на випуск продукції. Аудит декларації про екологічну безпеку. **Тема 7. Аудит систем менеджменту якості та систем управління навколишнім середовищем.** Поняття системи екологічного менеджменту і аудиту. Сфера застосування аудиту системи менеджменту якості продукції та системи управління навколишнім середовищем. Нормативна основа здійснення аудитів, їх значення для підприємств. Загальні вимоги до діяльності в сфері аудиту відповідно до міжнародних стандартів. Критерії аудиту. Сучасна державна природоохоронна кадрова політика. Принципи здійснення природоохоронної кадрової політики. Система управління кадрами природоохоронних державних служб. Структура, функції організація роботи природоохоронних кадрових підрозділів. Вимоги до кваліфікації, компетентності та особистих якостей аудиторів систем менеджменту якості та екологічних аудиторів. Порядок формування аудиторської групи. Вимоги до рядових аудиторів. Розподіл обов'язків між членами аудиторської групи.

12.Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби:етапи розвитку екологічної освіти; основи економіки і організації природокористування та природоохоронної діяльності.

13.Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання: лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14.Форми та критерії оцінювання: Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, екзамен у II семестрі.Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність уміння міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%.У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінням міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супро-

	суджень, без включення випадкових і істотних з них.	включення випадання	воджується грунтовним поясненням.
--	---	---------------------	-----------------------------------

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (зможли-вістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

1. Код: ВВ.2.03

2. Назва: **ДИЗАЙН ТУРИСТИЧНИХ КОМПЛЕКСІВ**

3. Тип (обов'язковий / вибірковий): вибірковий

4. Цикл (короткий, перший, другий / третій): додаткової спеціалізації

5. Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6. Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 2 семестр

7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8. Прізвище лектора: Обозний В.В., Головка В.В..

9. Результати навчання: **знання:** регіональних особливостей традиційно-культурної спадщини українського народу; організаційно-методичних засад краєзнавчого вивчення території; теоретичних та методичних основи проектування елементів архітектурного і природного середовища; засобів

вирішення основних художньо-образних задач у ландшафтному дизайні; *різний* стиль напрямів садово-паркового мистецтва; сучасних тенденцій у світовому садово-парковому мистецтві; **вміння**: розкривати механізм появи і розвитку основних явищ матеріальної і духовної культури українців; проводити функціональне зонування території об'єкту; кваліфіковано використовувати компоненти базових ландшафтів та оперувати елементами оточуючого середовища при формуванні садово-паркових об'єктів у заданому стилі; кваліфіковано використовувати проекти малих архітектурних форм; аналізувати композиційні основи і структуру садово-паркових об'єктів; кваліфіковано підбирати стиль майбутнього садово-паркового об'єкту; **компетентності**: здатність до розробки стратегій розвитку туристичного дизайну на місцевому (локальному) рівні і відповідних проектів; здатність знаходити, узагальнювати, аналізувати, синтезувати і використовувати різноманітну інформацію у туристичному дизайні; здатність до творчої діяльності, спрямованої на створення гармонійного середовища території туристичних комплексів та зелених садів.

10. Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне, дистанційне

*11. Зміст курсу: **Тема 1. Регіональні відміни території України.*** Історико-етнографічне районування в Україні. Історико-географічні краї України. Особливості матеріальної культури регіонів України. Особливості духовного світу окремих регіонів України. **Тема 2. Теоретичні та методологічні основи формування архітектурного простору людини.** Ландшафтний дизайн як творча діяльність. Створення гармонійного середовища засобами ландшафтно-архітектури (озеленення), обводнення, пластики землі в поєднанні з малими архітектурними формами, скульптурою, освітленням. Місце ландшафтного дизайну в туризмі. Об'єкти ландшафтного дизайну на території туристичного комплексу. Соціальні та функціональні задачі дизайну архітектурного середовища. Значення природних умов. Закономірності мистецтва композиції ландшафту. **Тема 2. Рельєф у дизайні ландшафту.** Геопластика рельєфу в паркових композиціях. Композиційне використання властивостей природних форм рельєфу. Геопластика рельєфу в паркових композиціях. Обробка існуючого рельєфу і створення нових форм штучного рельєфу. Функції штучних форм рельєфу. Штучні матеріали та їх застосування у дизайні території. Природні (каміння, галька, дерево) та їх нове трактування у ландшафтному дизайні. **Тема 3. Колористика в міському та парковому ландшафті.** Колористика в системі художніх засобів у містобудуванні і паркознавстві. Історія розвитку колористики. Методика проектування колористики на території туристичного комплексу. Залежність колористичного рішення від природно-кліматичних і

функціональних характеристик. Особливості використання дизайнером палітри кольорових відтінків в різну пору року. Враховування динаміки кольорової гами деревних рослин протягом року. **Тема 4. Композиційне використання властивостей рослинності у формуванні архітектурного середовища.** Прийоми пейзажного моделювання рослинності. Декоративні якості дерев, чагарників, квітів, трав. Охорона цінних екземплярів рослинності. Прийоми моделювання пейзажу (лісового, паркового). Вертикальне озеленення. Принципи формування ландшафтної композиції. Деревно-кущові угруповання (ландшафтні групи, солітери, алейні посадки, живоплоти, вертикальне озеленення, квіткові композиції). Квіткове оформленн (рабатки, бордюри, міксбордери, розарії та арабески). Альпінарії і рокарії (композиції з каміння, квітів, карликових форм деревних рослин, невеликих мальовничих водних устроїв). **Тема 5. Вода та водні пристрої в міських та паркових ландшафтах.** Використання природних властивостей води. Прийоми створення штучних водойм в паркових композиціях (кольорово-музичні фонтани, водоспади, питні фонтанчики). Використання джерел в паркових композиціях. Архітектура водних ігрових пристроїв. Роль водних устроїв в ландшафтному об'єкті. Естетична цінність води. Використання фізичних властивостей води (текучість, властивість утворювати абсолютно горизонтальну поверхню, звучати, віддзеркалювати предмети, змінювати колір і форму) для створення самих різноманітних водних устроїв. Особливості використання статичної поверхні води. **Тема 6. Малі архітектурні форми в ландшафті міста та парку.** Типологія МАФ. Зв'язок МАФ з характером оточуючого ландшафту. Світильники різного функціонального призначення, їх архітектура і зв'язок з ландшафтом. Пристрої для квітів. Декоративний захист для дерев. Ігрові елементи та майданчики для дітей. Елементи обладнання будівель. Декоративні огорожі і решітки, різноманітні лави, урни, бесідки, конструкції, що затіняють (трельяжі, перголи, навіси), сауни, дворові каміни, вольєри, годівниці для птахів і тварин.. **Тема 7. Функціональні та просторові особливості спеціалізованих ландшафтів.** Дизайн в оформленні садів при групах житлових будинків. Дизайн присадибних ділянок. Сади на дахах, модульні сади. Внутрішні дворики та особливості сприйняття їх простору. Дизайн спеціалізованих ландшафтів для відпочинку. Дизайн ландшафтів для масових видів відпочинку і розваг. Дизайн для тихих видів відпочинку і прогулянок. Дизайн в декоративних експозиціях – розаріях, садах неперервного цвітіння, садах весняного і осіннього сезону.

12.Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби: різних аспектів взаємопов'язаного вивчення регіональної культури на фоні і у широкому контексті загальноукраїнської культури; пояснення

механізму появи і розвитку більшості типових явищ регіональної традиційно-культурної спадщини українців.

13. *Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:* лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14. *Форми та критерії оцінювання:* Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, екзамен у II семестрі. Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (зможли-вістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українськ

1. Код: ВВ.2.04

2. Назва: **Регіональна політика розвитку туризму**

3. Тип (обов'язковий / вибірковий): вибірковий

4. Цикл (короткий, перший, другий / третій): додаткової спеціалізації

5. Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6. Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 2 семестр

7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8. Прізвище лектора: Обозний В.В.

9. Результати навчання: **знання:** основні цілі, напрямки, риси й зміст аспектів політики сталого розвитку регіонів; політичні, правові принципи, засади на яких ґрунтується регіональна політика; інституціональну структуру та механізми реалізації регіональної політики; питання, що стосуються реформування регіонального управління тощо; **вміння:** аналізувати проблеми регіонального розвитку; визначати переваги й недоліки тих чи інших управлінських рішень; давати порівняльну характеристику рівня соціально-економічного розвитку регіонів; **компетентності:** здатність до розробки стратегій розвитку туристичної діяльності на місцевому (локальному) рівні і відповідних рівнів проектів; здатність знаходити,

узагальнювати, аналізувати, синтезувати і критично пере-осмислювати отриману наукову, довідкову, статистичну та іншу інформацію.

10. Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне, дистанційне

11. Зміст курсу : **Тема 1. Теоретичні основи регіонального розвитку туризму.** Наукова парадигма регіоналогії туризму. Регіональний розвиток рекреаційно-туристичної діяльності на базі програмно-цільового підходу. Наукові підходи до аналізу туристичної діяльності. **Тема 2. Інноваційно-інвестиційна політика розвитку туризму.** Фактори формування і механізм реалізації інноваційно-інвестиційної політики регіонального розвитку туризму. Інноваційно-інвестиційна політика регіонального розвитку туризму. Системне управління інноваційно-інвестиційними процесами туристичного регіону. Наукові засади комплексного розвитку туристичних центрів. Прогнозний підхід в обґрунтуванні розвитку рекреаційно-туристичної сфери регіону. **Тема 3. Становлення регіональної екологічної політики в сфері туризму.** Концептуальні засади використання системного підходу в дослідженнях рекреаційно-туристичного природокористування. Методи системного управління розвитком рекреаційно-туристичного природокористування. Інноваційна діяльність у рекреаційно-туристичному природокористуванні. **Тема 4. Освітня стратегія розвитку регіонального туризму.** Теоретико-методологічні засади сталого розвитку туризму в регіоні. Освітня стратегія розвитку регіонального туризму. Шкільне навчальне краєзнавство. Позакласна краєзнавчо-туристична робота. Туристично орієнтовані напрями Малої академії наук учнівської молоді. Позакласна краєзнавчо-туристична робота. Позашкільна краєзнавча робота. Туристська підготовка учнів. Дитячо-юнацький туризм. **Тема 5. Регіональні ринки рекреаційно-туристичних послуг.** Еконормічна природа формування регіональних ринків рекреаційно-туристичних послуг. Науково-методичні основи формування міських і приміських рекреаційних зон. Формування туристичної інфраструктури в зоні впливу транспортних коридорів. **Тема 6. Створення кластерів у сфері туризму.** Наукові основи створення кластерів у сфері туризму. Структура і зв'язки кластерних утворень. Стратегічні напрями створення кластерів у сфері туризму. **Тема 7. Формування регіональних ринків праці туристичних послуг.** Фактор формування регіональних ринків праці туристичних послуг. Система підготовки кадрів для сфери туризму України. Кадрове забезпечення регіонального розвитку туризму.

12. Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби: регіональні особливості України з урахуванням історико-культурного українознавчого фону та цілісності процесу національного відродження;

питання, пов'язані з формуванням в Україні політики сталого розвитку регіонів.

13. *Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:* лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14. *Форми та критерії оцінювання:* Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, екзамен у II семестрі. Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність уміння міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінням міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (зможли-вістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

1. Код: ВВ.2.05

2. Назва: **АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ТЕРИТОРІЇ**

3. Тип (обов'язковий / вибірковий): вибірковий

4. Цикл (короткий, перший, другий / третій): додаткової спеціалізації

5. Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6. Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 2 семестр

7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8. Прізвище лектора: доцент Борисова О.В.

9. Результати навчання: **знання:** основні цілі, напрямки, риси й зміст аспектів політики сталого розвитку регіонів; політичні, правові принципи, засади на яких ґрунтується регіональна політика; інституціональну структуру та механізми реалізації регіональної політики; питання, що стосуються реформування регіонального управління тощо; **вміння:** аналізувати проблеми регіонального розвитку; визначати переваги й недоліки тих чи інших управлінських рішень; давати порівняльну характеристику рівня соціально-економічного розвитку регіонів; оцінювати економічні стосунки з сусідніми регіонами країн СНД та ЄС; **компетентності:** -здібність до

розробки стратегій розвитку туристичної діяльності на місцевому (локальному) рівні і відповідних рівнів проектів; здатність удосконалювати та розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, добиватися вдосконалення власної особи, розкриття творчого потенціалу; здатність знаходити, узагальнювати, аналізувати, синтезувати і критично переосмислювати отриману наукову, довідкову, статистичну та іншу інформацію.

10. Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне, дистанційне

11. Зміст курсу: Тема 1. Сталий розвиток регіонів як невід’ємна складова загальнодержавної політики. Визначення поняття “сталий розвиток регіонів”; актуальність регіонального підходу в сучасних геополітичних умовах; геополітичні та гео економічні обставини, що впливають на регіональний розвиток; головні задачі, напрямки регіональної політики в Україні. Зовнішні аспекти регіональної політики (глобальні проблеми людства та їх прояв на території України). Визначення проблемних регіонів України – як ключові компоненти регіональної політики; Внутрішні аспекти регіональної політики (проблеми використання природних умов і природних ресурсів та їх охорона; удосконалення територіальної структури господарства; проблеми розвитку сільських регіонів; проблема окупованих територій; основні проблеми розвитку міст). Європейська хартія про регіональне самоврядування; принцип субсидіарності; принцип солідарності; принцип вибірковості; децентралізація та її форми: історія омунальної них процесів в Україні; зарубіжний досвід формування регіонального

розвитку (принцип партнерства, як співробітництво між суб’єктами різних рівнів: секторне співробітництво в системі місцевого самоврядування; агентства регіонального розвитку; принципи моніторингу; зворотній зв’язок між владою та регіонами тощо). *Тема 2. Раціональне використання природних ресурсів і охорони природи в регіонах.* Природно-ресурсний потенціал регіонів; природно-ресурсний потенціал України (земельний, мінеральний, рекреаційний, водний, рослинний, фауністичний); вплив господарської діяльності на природні умови і природні ресурси (геоекоситуація в країні і види впливу на довкілля; раціональне використання мінерально-сировинних ресурсів; кліматичні і земельні ресурси, їх ефективне використання; біотичні ресурси, їх раціональне використання та охорона; рекреаційні ресурси і природоохоронні комплекси). Природно-заповідні об’єкти України (природні заповідники, біосферні заповідники, Національні природні парки). *Тема 3. Комплексний аналіз територіальної структури господарства регіонів.* Визначення поняття “регіон”; правові та політичні аспекти цього поняття; вибір принципу регіонального поділу; досвід економічного районування в СРСР; регіони та економічні райони України; функції регіонів: функції сумісності. Сучасний стан та тенденції

економічного і соціального розвитку регіонів. Розвиток місцевих бюджетів – необхідна умова реалізації цілей регіонального розвитку. Політика розвитку регіональних комплексів. Терміни “територіальна організація продуктивних сил”, “територіальна організація господарства” тощо. Поняття “комплексності”: регіональні комплекси, міжгалузеві комплекси; процес формування, види міжгалузевих комплексів; енерго-виробничі цикли, аналіз структури господарства регіону за міжгалузевими комплексами та циклами.

Тема 4. Проблеми українських сільських територій та шляхи їх вирішення. Проблема деградації сільських територій та правові засоби її вирішення. Проблема збереження генетичної звичаєво-традиційної пам’яті українців. Світовий та європейський досвід розвитку сільських територій. Модель сталого розвитку українських сільських територій. Концепція розвитку сільських територій України: аналіз причин виникнення проблеми та обґрунтування необхідності її розв’язання; мета і строки реалізації концепції; визначення оптимального варіанта розв’язання проблеми на основі порівняльного аналізу; шляхи і способи розв’язання проблем; очікувані результати).

Тема 5. Розвиток місцевих бюджетів. Централізований фонд державних коштів для фінансування місцевого чиновницького апарату, закладів освіти, охорони здоров’я тощо. Недоліки існуючої системи формування доходів місцевих бюджетів, які є результатом нечіткої і недосконалої законодавчої бази. Система соціальних стандартів у бюджетних видатках; переведення місцевих бюджетів усіх рівнів на власну доходну базу; запровадження системи фінансового вирівнювання зі створенням правової основи для належної зацікавленості місцевих органів влади; зміцнювати власну доходну базу; економічно розвивати території.

омунального співвідношення. Механізм та особливості омунального відносин між центром та регіонами (трансферти, субсидії, субвенції, дотації). Механізм фінансування омунального господарства і заходів з благоустрою міст. Принципи визначення розміру допомоги. Резервний фонд Кабінету Міністрів України для фінансування невідкладних витрат у народному господарстві, соціально-культурних та інших заходів, що не могли бути передбачені під час затвердження державного бюджету України.

Тема 6. Соціальна регіональна політика. Політика соціального захисту. Діяльність держави щодо створення та регулювання соціально-економічних умов життя суспільства з метою підвищення добробуту членів суспільства, усунення негативних наслідків функціонування ринкових процесів, забезпечення соціальної справедливості та соціально-політичної стабільності у країні. Моделі соціальної регіональної політики та політику соціального захисту населення. Житлова політика. Основні проблеми в сфері житлової політики та шляхи їх вирішення. Доречним виявляється звернення до “Житлового кодексу України” і Указів Президента України та постанов КМУ щодо політики житлового кредитування молоді за 2008 р. Урбаністична політика.

Поняття урбанізації (урбанізація (лат. Urbanus – міський) – соціально-економічний процес зростання міст, міського населення, поширення міського способу життя на все суспільство. Основні ознаки та етапи урбанізації. Роль села та його доля в процесі урбанізації. **Тема 7. Політика зайнятості та рекреаційна політика** Поняття, форми зайнятості та державна політика в сфері рекреаційної політики. Проблеми зайнятості та працевлаштування сьогодні в Україні. Політика держави щодо розвитку трудового потенціалу в Україні. Закон України “Про зайнятість населення”, постанови Кабінету Міністрів України, акти Міжнародної Організації Праці, які встановлюють міжнародні стандарти у сфері зайнятості та працевлаштування. Політика зайнятості Європейського Союзу: Європейська стратегія (Лісабонський самміт Європейської Ради) щодо впровадження економічних реформ з метою пристосування сучасних європейських економік до об’єктивних змін, викликаних глобалізацією, а також демографічні проблеми, пов’язані передусім із процесом загального старіння населення, а відтак, і скорочення кількості осіб працездатного віку. Сучасний стан рекреаційно-туристичного потенціалу України. Реалізація державної політики у сфері діяльності рекреаційно-туристичних комплексів – один із пріоритетних напрямів соціальної та економічної політики держави. Проблема вдосконалення інфраструктури рекреаційно-туристичного комплексу (транспорт, зв’язок, комунальне господарство) України та своєї області.

12. Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби: регіональні особливості України з урахуванням історико-культурного українознавчого фону та цілісності процесу національного відродження; питання, пов’язані з формуванням в Україні політики сталого розвитку регіонів.

13. Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання: лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14. Форми та критерії оцінювання: Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, екзамен у II семестрі. Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента

	має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність уміння міркувати.	відсутня увага, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінням міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки не принципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (зможли-вістю)	не зараховано з можливістю

		повторного складання)	повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

1. Код: ВВ.2.06

2. Назва: **ТУРИСТИЧНА ТОПОНІМІКА**

3. Тип (обов'язковий / вибірковий): вибірковий

4. Цикл (короткий, перший, другий / третій): додаткової спеціалізації

5. Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6. Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 2 семестр

7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8. Прізвище лектора: доцент Борисова О.В.

9. Результати навчання: **знання:** методологічних і прикладних аспектів нормалізації назв географічних об'єктів; історичний розвиток наукової думки в галузі топоніміки, принципи і методи науки; існуючі схеми класифікації топонімів, різноманітність топонімічних фактів і явищ; проблеми і напрями топонімічних досліджень в світлі уніфікації топонімів України; **вміння:** класифікувати топоніми; користуватися топонімічним методом дослідження; аналізувати топонімічні факти і явища та їх роль в топонімії України; використовувати в навчальному процесі топонімічну інформацію; **компетентності:** здатність щодо отримання географічних, історичних і лінгвістичних знань при вивченні топонімів; здатність аналізувати назви географічних об'єктів і визначати підходи до їх збирання, систематизації, нормалізації; здатність здійснювати огляд сучасних напрямів прикладних топонімічних досліджень в світлі уніфікації топонімів України.

10. Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне, дистанційне

11. Зміст курсу: **Тема 1. Предметі завдання курсу.** Місце топоніміки серед інших наук. Предмет топоніміки. Топонімія (географічна номенклатура) як об'єкт вивчення топоніміки. Місце топоніміки в системі наук. Топоніміка як інтегральна наукова дисципліна на перетині наук- лінгвістики, історії, географії. Географічні назви як елемент ономастики. Топоніміка і історичні науки. Значення топоніміки для географії. **Тема 2. Основні етапи розвитку топоніміки.** Топонімічний матеріал в античних працях. Відсутність наукової бази і спорадичність топонімічних пояснень в епоху середньовіччя. Науковий

підхід до топонімічних даних в працях вчених середньовічного Сходу. Зародження основ наукової топоніміки (XIII-XIX вв). Становлення і розвиток сучасної топонімічної науки. **Тема 3. Методи топонімічних досліджень.** Географічний метод топонімічного дослідження (геотопонімічний аналіз). Картографічний метод. Історичні методи дослідження (історико-хронологічний, вивчення історичних документів, картографічних джерел). Лінгвістичні методи (етимологічний, семантичний, лексико-граматичний). Метод формантного аналізу. Статистичний метод. Польові дослідження і топонімічні експедиції. **Тема 4. Топонімічні класи.** Топонімічний клас (група) як сума назв типових географічних об'єктів. Топоніміка як наука про назви географічних об'єктів. Топоніміка як галузь мовознавчої науки ономастики (вивчає всі власні назви). Поділ ономастики на антропоніміку (вивчає власні назви людей), космоніміку (назви зон і частин Всесвіту), зооніміку (назви тварин), топоніміку. Об'єкт дослідження топоніміки: гідроніміка (досліджує назви водних об'єктів), ойконіміка (назви поселень), ороніміка (назви елементів рельєфу), урбаніміка (назви об'єктів всередині населеного пункту), мікротопоніміка (сукупність топонімів). **Лекція 5. Топонімічна термінологія.** Топонімічні терміни: абіонім (назва неживого об'єкта або явища, створеного людиною), агронім (назви площ, ринків), агроонім (назва земельного угіддя), антропонім (власна назва об'єкта океанічного ландшафту), астронім (власна назва окремого небесного тіла), батіонім (власна назва об'єкта підводного океанічного ландшафту), гідронім (власна назва водного об'єкта), дримонім (власна назва лісової ділянки), зоонім (власна назва тварини), ергонім (власна назва підприємства), номінація найменування, регіонім (назва регіону), топонімізація (перехід загальної назви у топонім), урочище (назва природного комплексу). **Лекція 6. Топонімія як важливий напрям пошуково-дослідницької роботи.** Проблема збереження і відновлення топонімів краю. Всеукраїнська історико-географічна експедиція учнівської молоді «Мікротопоніми України». Топонімія як важливе джерело історії рідного краю (наприкладі Дунаєвецького району Хмельницької області) **Лекція 7. Використання топонімів в освітньо-виховній практиці.** В шкільних курсах: на уроках (історії, географії, української мови і літератури). Використання топонімів в позаурочній роботі (під час вивчення факультативу, в роботі топонімічного гуртка, екскурсійній справі, бібліотечній роботі, під час експедиції тощо. Проведення топонімічного вечора за результатами історико-географічної експедиції. Підготовка практичної конференції. Оформлення стенду для шкільної музейної експозиції. Підготовка топонімічного словника.

12.Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби: регіональні особливості України з урахуванням історико-культурного українознавчого фону та цілісності процесу національного відродження.

13.Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання: лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14.Форми та критерії оцінювання: Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, екзамен у II семестрі.Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%.У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризуються логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (зможли-вістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

ВВ.3 Вибір з переліку

ВВ.3.1 Дисципліни I циклу

1. Код: ВВ.3.1.01

2. Назва: **РЕКЛАМНИЙ МАРКЕТИНГ**

3. Тип (обов'язковий / вибірковий): вибірковий

4. Цикл (короткий, перший, другий / третій): перший цикл

5. Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6. Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 2 семестр

7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8. Прізвище лектора: доцент Кравченко А.В.

9. Результати навчання: **знання:** проблеми становлення й еволюції концепцій рекламного маркетингу у сучасному інформаційному суспільстві; моделі рекламно-маркетингової інформаційної системи; засоби, методи та види Інтернет-реклами; **вміння:** аналізувати маркетингове середовище для реалізації послуг у галузі туризму; здійснювати розробку ефективної рекламно-комунікаційної політики туристичного підприємства; здійснювати різні види рекламно-маркетингових досліджень в Інтернет-середовищі;

обґрунтовувати вибір рекламних інструментів стимулювання збуту; приймати рішення щодо поліпшення маркетингової та рекламної діяльності на інформаційному ринку; **компетентності**: здатність використовувати рекламні інформаційні і комунікаційні технології з метою пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність володіти рекламними інструментами роботи з покупцями в Інтернет-середовищі; здатність здійснювати творчий пошук напрямів і резервів удосконалення процесів і методів управління рекламно-маркетинговою діяльністю підприємства; здатність здійснювати аналіз та відбирати необхідну рекламну інформацію, зберігати та передавати її; здатність приймати оптимальні рекламно-маркетингові рішення в умовах формування інформаційної економіки.

10. Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне, дистанційне

11. Зміст курсу: **Тема 1. Рекламний маркетинг визначення та сутність.** Поняття та завдання рекламного маркетингу. Основні форми проведення рекламного маркетингу. Цілі рекламного маркетингу: стосовно ціни; по відношенню до витрат; по відношенню до обсягу збуту. Методи рекламного маркетингу. **Тема 2. Реклама в комплексі маркетингових комунікацій.** Реклама як ефективний інструмент маркетингу. Зв'язки рекламних комунікацій зі складовими маркетингу. Процес планування ефективної рекламної комунікації. Рекламні звернення. Тема і девіз реклами. Структура, форма та стиль рекламного звернення. Колір та ілюстрації в рекламі. **Тема 3. Ефективність рекламного впливу.** Оцінка ефективності реклами. Вплив реклами на підсвідомість. Реакція організму на рекламу та її вимірювання. Зовнішня реклама. Пряма усна реклама. **Тема 4. Реклама і маркетинг у глобальній мережі.** Інтернет - реклама. Банери. Медіа реклама. Реклама на тематичних сайтах. Контекстна реклама. Спам. **Тема 5. Управління ефективністю реклами в туристичному бізнесі.** Рекламна кампанія. Аналіз проблеми і вибір методу вирішення завдання на етапах розробки рекламної кампанії. Розроблення рекламної кампанії просування туристичного продукту. Розрахунок рейтингових витрат під час проведення рекламної кампанії в туристичному бізнесі. **Тема 6. Реклама як засіб здійснення маркетингу соціальних послуг.** Внутріфірмова реклама. Реклама з метою створення престижу підприємства в суспільстві (PublicRelations). Рекламні витрати при розширенні туристичного бренду.

12. Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби: засвоєння студентами основних напрямів рекламно-маркетингової діяльності на туристичному ринку.

13. Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання: лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14. *Форми та критерії оцінювання:* Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, екзамен у II семестрі. Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність уміння міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінням міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (зможли-вістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

1. Код: ВВ.3.1.02

2. Назва: **ЛОГІСТИКА В ТУРИЗМІ**

3. Тип (обов'язковий / вибірковий): вибірковий

4. Цикл (короткий, перший, другий / третій): перший цикл

5. Рік навчання, коли пропонується цей компонент: другий

6. Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 3 семестр

7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8. Прізвище лектора: доцент Кравченко А.В.

9. Результати навчання: **знання:** функції і концепції логістики; види і ознаки матеріальних потоків; види логістичних операцій; основні методи, вживані для вирішення наукових і практичних завдань в логістиці; **вміння:** здійснювати логістичне моделювання; розраховувати об'єм вхідного, вихідного, внутрішнього потоків; визначати вантажообіг складу; здійснювати розробку маршрутів і складання графіків доставки товарів; формувати систему логістичного сервісу тощо. **компетенності:** здатність аналізувати та застосовувати на практиці досвід логістики; спроможність використовувати сучасні теоретичні підходи до організації логістики; здатність до практичного застосування методики й техніки підготовки та

проведення логістичних операцій для різних категорій туристів; здатність здійснювати логістичний підхід управління матеріальними, інформаційними, фінансовими потоками на мікрорівні.

10.Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне, дистанційне

11.Зміст курсу: **Тема 1. Логістика туризму як складова логістики послуг.** Особливості та класифікація послуг. Сутність і склад туристичних та готельних послуг. Зростання значення національного і міжнародного туристичного бізнесу. Концептуальні основи логістики послуг. **Тема 2. Теоретичні засади логістики туризму.** Комплексна структура логістики туризму. Туристопотік як головний об'єкт дослідження логістики туризму. Характеристика обслуговувальних потоків у логістиці туризму. Базові поняття логістики туризму. **Тема 3. Логістичні основи сталого розвитку туризму.** Концепція сталого розвитку туризму. Принципова логістична модель сталого розвитку туризму. Логістичний потенціал туристопотоку, ресурсної та матеріально-технічної баз туризму. Розгорнута логістична модель і логістичний аудит сталого розвитку туризму. Застосування логістичного підходу в українському туризмі. **Тема 4. Логістика туристичної фірми.** Концепція логістики турфірми. Стратегія, планування та організаційні форми логістики турфірми. Вертикальна та горизонтальна інтеграції в туризмі. Логістичні канали просування турпродукту: традиційний та новітній підходи. **Тема 5. Логістика туру.** Тури та їх класифікація. Логістична розробка туру. Класифікація туристичних маршрутів. Узагальнена методика логістичної розробки туру. **Тема 6. Логістика міжнародного туризму.** Чинники розвитку міжнародного туризму. Туристопотоки за макрорепонами світу. Фінансові потоки в міжнародному туризмі. Моделі управління туристичним бізнесом за кордоном.

12.Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби: логістичний підхід управління матеріальними потоками і супутніми їм інформаційними, фінансовими потоками.

13.Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання: лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14.Форми та критерії оцінювання: Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, екзамен у II семестрі. Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність уміння міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінням міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	

70-79	С		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (зможли-вістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

ВВ.3.2 Дисципліни II циклу

1. Код: ВВ.3.2.01

2. Назва: **КОНЦЕПЦІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ**

3. Тип (обов'язковий / вибірковий): вибірковий

4. Цикл (короткий, перший, другий / третій): другий цикл

5. Рік навчання, коли пропонується цей компонент: другий

6. Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 3 семестр

7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8. Прізвище лектора: професор Обозний В.В.

9. Результати навчання: **знання**: причини поширення ідей сталого розвитку; сутність, основні характеристики та індикатори сталого розвитку; роль міжнародних суспільних організацій у реалізації концепції сталого розвитку у здійсненні людського розвитку; **вміння**: аналізувати соціально-економічні процеси розвитку громадянського суспільства; розробляти програми місцевого розвитку за участі громад; розробляти стратегію сталого розвитку суспільства на локальному та регіональному рівнях. **компетентності**: готовність до участі в програмах різного рівня з розробки та реалізації концепції сталого розвитку; здатність реалізовувати у своїй діяльності принципи сталого розвитку туризму; здатність до розробки логістичної моделі сталого розвитку туризму в регіоні; здатність визначати цілі, завдання і стратегію рекреаційно-туристичної діяльності в регіоні для досягнення сталого розвитку туризму.

10. *Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...):* аудиторне, дистанційне

11. *Зміст курсу: Тема 1. Сталий розвиток туризму та його чинники.*

Сталий розвиток туристичної галузі, що дає змогу задовольнити потреби туристів сьогодні та зберігати можливості надання рекреаційно-туристичних послуг у майбутньому. Чинники сталого розвитку туризму в регіоні: зовнішні (державні та світові стандарти екологічної політики, тенденції функціонування світового та національного ринків рекреаційно-туристичних послуг, пріоритети державної політики соціально-економічного розвитку, здійснення інноваційної, фінансової, інвестиційної політики держави) і внутрішні (стратегія розвитку туризму в регіоні, забезпечення регіонів природно-ресурсним потенціалом, галузеві та територіальні структури господарського комплексу території). **Тема 2. Логістичні основи сталого розвитку туризму.** Сутність сталого розвитку туризму на сучасному етапі. Поняття: «сталий розвиток», «траєкторія руху до сталого розвитку», «рівні несталості розвитку». Принципи сталого розвитку. Принципова логістична модель сталого розвитку туризму в регіоні, країні. Логістичний потенціал туристичних ресурсів регіону, країни. Підготовка інформації для державних органів управління туризмом. Логістичний потенціал матеріально-технічної бази туризму в регіоні, країні. Інформація для турагенцій. Логістичний потенціал вхідного туристопотоку в регіон, країну. **Тема 3. Концепція сталого розвитку стосовно до світового туризму.** Формування концепції сталого розвитку. "Межі зростання": доповідь Римському клубу. . Шляхи переходу на сталий розвиток . Принципи сталого розвитку. Загальна характеристика туризму як галузі світового господарства. Вплив туризму на природне і культурне середовище. Реалізація принципів сталого розвитку в туризмі. Перспективи сталого туризму в 21 столітті. **Тема 4. Сутність та чинники сталого розвитку в регіоні.** Концепція сталого розвитку туризму в регіоні та її стратегічна мета.. Принципи формування концепції. Стратегія сталого розвитку туризму в регіоні. Механізм забезпечення розвитку туризму . Шляхи досягнення мети (дослідження і оцінка туристичного потенціалу регіону; SWOT-аналіз туристичної галузі та її інфраструктури; формування іміджу туристичного регіону, інноваційно-інвестиційна політика; створення матеріальної бази галузі). **Тема 5. Сталий розвиток в контексті рекреаційно-туристичного природо-користування.** Зарубіжний досвід ведення рекреаційно-туристичного господарства. Природний рекреаційно-туристичний потенціал України. Цілі рекреаційно-туристичної діяльності та екології для досягнення сталого розвитку туризму. Характер впливу різних видів туризму на навколишнє середовище.. Основні чинники, що забезпечуватимуть ефективність туристичного природокористування. Регулювання потужності туристичного потоку по відношенню до

рекреаційно-туристичного потенціалу території. Розподіл туристичного потоку упродовж певного відрізка часу. Облік територій, які використовуються для рекреаційно-туристичних потреб і паспортизація відповідних ресурсів. Координація зусиль різних державних і недержавних структур у напрямі підвищення ефективності рекреаційно-туристичного природокористування. **Тема 6. Перспективи сталого розвитку.** Сталість як пріоритетний напрямок розвитку туризму в 21 столітті. Співвідношення екологічного та сталого туризму. Роль неурядових організацій у розвитку сталого туризму. Задоволення найважливіших потреб і прагнень у житті людини як основне завдання сталого розвитку туристичної галузі. Необхідність в контексті сталого розвитку туристичного бізнесу для постійного (безперервного) узгодження та гармонізації взаємовідносин людини та її оточення. Врахування обмеженості ресурсів, що обмежує здатність навколишнього середовища задовольняти сучасні та майбутні потреби суспільства. Проблема забезпечення рівноваги між збереженням природних та історико-культурних ресурсів, економічними інтересами, соціальними потребами і розвитком туризму, а також за умови створення сприятливих умов для формування якісного національного туристичного продукту.

12.Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби: наукових аспектів реалізації сталого розвитку суспільства та гармонізацією взаємовідносин у трикутнику «екологія-економіка-суспільство».

13.Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання: лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14.Форми та критерії оцінювання: Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, залік у III семестрі.Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність	Обсяг висвітлених питань менше 50%.У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.

	уміння міркувати.	
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінням міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (зможли-вістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	---	---

15. Мова викладання: українська

1. Код: ВВ.3.2.02

2. Назва: **ІМІДЖЕЛОГІЯ У ТУРИЗМІ**

3. Тип (обов'язковий / вибірковий): вибірковий

4. Цикл (короткий, перший, другий / третій): другий цикл

5. Рік навчання, коли пропонується цей компонент: другий

6. Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 3 семестр

7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8. Прізвище лектора: Бартош Л.П.

9. Результати навчання: **знання:** визначення і сутність понять “імідж” і “паблік рилейшнз”, основні аспекти використання існуючих знакових систем у створенні іміджу послуг і організацій у туризмі; основні аспекти використання існуючих знакових систем у створенні іміджу послуг і організацій у туризмі; **вміння:** розробляти фірмовий стиль туристичного підприємства; оцінювати та будувати власний імідж, аналізувати і формувати імідж персони та підприємства; готувати й проводити самопрезентації, корпоративні презентації; розробляти проектні програми різних видів іміджу; **компетентності:** здатність вести коучинг-консультації, здатність роз'яснити системи маніпулятивних технологій впливу на масову свідомість задля розвитку критичного мислення, підвищення етичної складової власної роботи; здатність представити ретроспекцію іміджевої інформації в історії науки і культури; спонукати учасників навчання до вироблення складових державного іміджу; здатність у співтворчій праці із студентами визначити іміджеві алгоритми лідерства.

10. Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне, дистанційне

11. Зміст курсу: **Тема 1. Образта імідж: сутність і визначення.** Знаки і знакові системи. Поняття образу. Поняття іміджу. Роль іміджу в діяльності фірми. Різниця між поняттями “образ” та “імідж”. Природа впливу образу на свідомість людини. Зорові образи. Звукові образи. Властивості торговельної марки і фірмового стилю зі створення образу фірми або послуги. Класифікація іміджу. Управління іміджем. Ринок послуг і ринок символів. **Тема 2. Об'єкти методи формування іміджу в туристичній сфері.** Об'єкти формування іміджу. Інструменти формування іміджу. Прийоми формування іміджу (приєднання клієнта; вкладена дія; зміна каналу сприйняття; “Диво” й наступні розповіді про нього тощо). Психологічні аспекти створення образу (завдання фахівців- психологів у створенні іміджу; залучення та утримання

уваги аудиторії; нейролінгвістичне програмування; метод когнітивного дисонансу; сугестія; трансактний аналіз; психологічні особливості сприйняття повідомлень). Використання стереотипів для створення потрібного образу. **Тема 3. Загальні поняття і цілі формування фірмового стилю туристичної організації.** Визначення фірмового стилю. Мета формування фірмового стилю. Основні елементи фірмового стилю. Товарний знак. Фірмовий шрифтовий напис (логотип). Фірмовий блок. Фірмове гасло (слоган). Фірмовий колір (кольори). Фірмовий комплект шрифтів. Інші фірмові константи. Визначення товарного знака. Захист товарного знака. Реєстрація товарних знаків. Підходи до формування марочної назви. Рівні сприйняття бренду. Характеристики успішної назви. Значення ролі торговельної марки для успіху туристичної послуги. Характеристика найвідоміших марочних назв туристичних фірм і послуг. **Тема 4. Визначення і завдання паблік рилейшнз.** Визначення паблік рилейшнз (пропаганди). Формування іміджу як одне із завдань паблік рилейшнз. Зв'язок з громадськістю. Способи просування і розповсюдження інформації. Етапи розробки ефективної програми проходження інформації. Рішення про засоби розповсюдження інформації. Робота прес-служби туристичної організації. Стимулювання співробітників організації, які беруть участь у маркетинговій діяльності. Вибір засобів зв'язків із громадськістю. Запровадження в життя плану з формування громадської думки. **Тема 5. Види і цілі заходів з паблік рилейшнз.** Основні цілі заходів з паблік рилейшнз. План заходів із паблік рилейшнз. Спеціальні ПР-заходи: дні відкритих дверей; перерізання стрічок; участь у виставках. Виступи перед аудиторією. Проведення конгресів, прес-конференцій. Інші ПР-акції. Практичні рекомендації щодо зв'язків із громадськістю в туристичній сфері. Заходи ПР у періоди криз. Етичні аспекти формування образу туристичної організації та туристичної послуги. Імідж туристичної послуги. **Тема 6. Вплив сучасних інформаційних технологій на формування образу у туристичній сфері.** Комп'ютерні технології в туризмі: історія розвитку та сфери використання. Потенціал світових комп'ютерних мереж у створенні іміджу туристичної фірми чи послуги. Обмін інформацією з використанням інформаційних технологій між підприємствами і споживачами послуг. Перспективи розвитку цифрових технологій у напрямі формування іміджу фірм і послуг: переваги та недоліки. Поліграфічні технології як інструмент створення іміджів у туристичній сфері. Роль електронних засобів масової інформації у створенні іміджів.

12. *Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби:* вивчення фірмового стилю різних туристичних підприємств.

13. *Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:* лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14. *Форми та критерії оцінювання:* Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, залік у III семестрі. Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність уміння міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінням міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (зможли-вістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська.

III Науково-дослідна робота і практика

1. Код: НДР

2. Назва: **НАУКОВИЙ СЕМІНАР**

3. Тип (обов'язковий / вибірковий): обов'язковий

4. Цикл (короткий, перший, другий / третій):

5. Рік навчання, коли пропонується цей компонент: другий

6. Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 3 семестр

7. Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8. Прізвище лектора: професор Обозний В.В.

9. Результати навчання: **знання**: правил та принципів наукового спілкування; правил підготовки наукової доповіді; правил підготовки ілюстрацій до доповіді та презентації; **вміння**: представляти результати наукових досліджень у вигляді усної доповіді; готувати ілюстративний матеріал, а також презентації до доповіді; формулювати запитання за темою доповіді та давати відповіді на поставлені запитання; рецензувати доповідь; **компетентності**: здатність удосконалювати та розвивати свій інтелектуальний і науковий рівень; здібність до самостійного пошуку і вивчення нових методів дослідження; здатність використовувати навички та

уміння організації науково-дослідних і науково-виробничих робіт; здатність самостійно за допомогою новітніх інформаційних технологій знаходити і ефективно використовувати у практичній діяльності нову інформацію; здатність формувати, оформляти, представляти, докладати і аналізувати результати виконаної роботи.

10. Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне.

*11. Зміст курсу: **Тема 1. Нормативно-правове забезпечення проведення наукових досліджень.** Закони України, Постанови Кабінету Міністрів України, Державні стандарти України, Статут УНДІАСД). Порядок організації наукових досліджень у вищих навчальних закладах. Наукові дослідження в НПУ ім. М.П. Драгоманова. **Тема 2. Особливості наукової роботи.** Наукова робота, її сутність і особливості. Основні типи наукових досліджень. Фундаментальні дослідження. Прикладні дослідження. Науковий стиль як особливий тип мовлення. **Тема 3. Наукове спілкування.** Сутність і значення наукового спілкування. Друковані форми наукового спілкування. Літературна наукова продукція. Реферат та його види (літературно-оглядовий, методичний, інформаційний, бібліо-графічний, полемічний. Науковий звіт та його структура. Тези доповіді. Журнальна наукова стаття Теоретичні та емпіричні статті. Правила написання наукової статті. **Тема 4. Усні організаційні форми наукового спілкування.** Науковий з'їзд. Наукова конференція. Наукові конференції в НПУ ім. М.П. Драгоманова. Науковий семінар. **Тема 5-6. Актуальні проблеми розвитку туристичної науки.** Теоретичні засади професійної підготовки майбутніх фахівців з туризмознавства в закладах вищої освіти України. Зарубіжний досвід професійної підготовки майбутніх фахівців туристичного напрямку в закладах вищої освіти. Концептуальні основи професійної підготовки майбутніх фахівців з туризмознавства у вітчизняних закладах вищої освіти. Організаційно-методичні засади професійної підготовки майбутніх фахівців з туризмознавства в закладах вищої освіти. Статус туризму як наукової спеціальності. **Тема 7. Загальні правила виконання науково-дослідних робіт.** Основні етапи проведення наукових досліджень та оформлення їх результатів. Вибір напрямку дослідження, теоретичні та емпіричні дослідження. Встановлення актуальності дослідження, стану розроблення наукової теми, об'єкта, наукової новизни, методів дослідження. **Тема 8-11. Наукові дослідження кафедри туризму НПУ ім. М.П. Драгоманова.** Освітньо-профорієнтаційний проект «Краєзнавство і туризм в Малій академії наук». Організаційно-дослідницький проект «Становлення та розвиток Науково-навчального центру «Синевир». Науково-дослідницький проект «Поєднана підготовка педагогічних та туристських кадрів». Науково-дослідницький проект «Теоретичні та методичні засади ступеневої педагогічної підготовки магістрів туризму в умовах*

педагогічного університету. **Тема 12. Підготовка дисертаційного дослідження.** Методологічний аспект наукового дослідження і його вимоги. Правильність визначення стратегії наукового дослідження, його мети, завдань і предмета. Організація і етапи проведення дослідження. Вибір і реалізація тактичних засобів методологічного аналізу. Понятійно-категоріальна основа дослідження. Вимоги до формулювання й оформлення результатів дослідження.

12. Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби: Основні етапи наукового дослідження.

13. Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання: лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14. Форми та критерії оцінювання: Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольної модульної роботи, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, залік у III семестрі. Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки не принципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.

	матеріалу і прагне логічна розмірковувати при відповіді.	
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (зможли-вістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська

III Практики

1. Код: ПІ.01

2. Назва: **ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА**

3. Тип (обов'язковий / вибірковий): обов'язковий

4. Цикл (короткий, перший, другий / третій): короткий

5. Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший рік

6. Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 2 семестр

7. *Кількість встановлених кредитів ЄКТС:* 6

8. *Прізвища керівників:* викладачі кафедри туризму

9. *Результати навчання:* **знання:** реквізитів та структури управління туристичним підприємством; основні нормативні документи щодо діяльності підприємства; основні функції туроператора; основні споживчі якості туристського продукту; технологію створення туристського туру; рівні обслуговування в туроперейтингу; набір туристських послуг (турпакет); проектування туру і відповідну документацію; методи контролю якості обслуговування туристів; результат проектування порядок складання програми обслуговування; параметри рівня обслуговування туристів за набором послуг та днів обслуговування; оформлення взаємовідносини з партнерами-постачальниками туристських послуг; як готуватися до переговорів з постачальниками; порядок укладання договорів з різними постачальниками послуг; **вміння:** застосовувати діюче законо-давство і нормативні документи в роботі; проводити аналіз реклами тур- операторів і визначати пропозиції ініціативних і рецептивних тур- операторів; вміти характеризувати споживчі якості туристського продукту; виконувати експертну оцінку рівня обслуговування туристів; складати набір основних послуг інклюзив-туру, включаючи додаткові послуги; здійснювати проектування процесу обслуговування туристів за окремими етапами надання послуги (технологічна документація); здійснювати опис послуги (на основі вивчення потреби і платіжо-спроможності населення, потреби на види турпослуг, рекреаційних ресурсів у конкретному регіоні); складати попередню програму обслуговування туристів; програму обслуговування туристів по днях; різні за рівнем (класом) обслуговування програми; вибирати постачальників послуг; забезпечувати комплексну відпо-відність запропонованих послуг клієнту; складати договірний план з постачальниками послуг для туристського туру; вести переговори з постачальниками; вміти переконувати щодо прийняття ваших пропозицій; складати проект договору з різними постачальниками послуг; підготувати технологічну карту туристського туру та інформаційний листок до туристської путівки; **компетентності:** здатність до вирішення прикладних проблем управління інноваційною діяльністю туристичного підприємства; здатність до набуття досвіду прийняття самостійних рішень в реальних бізнес-ситуаціях; здатність до аналізу основних видів нормативно-правових матеріалів і документів, що стосуються підприємницької діяльності у туризмі; здатність до інформаційно-аналітичної, проектно-дослідницької, діагностичної, консалтингової діяльності для вирішення прикладних проблем управління діяльністю туристичного підприємства.

10. *Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...):* аудиторне, дистанційне, в установах і організаціях.

11. Планування та рекомендований зміст практики:

Дні практики	Теми практичних модулів
I	Організаційна співбесіда на кафедрі. Співбесіда з керівником фірми.
II	Знайомство з посадовими інструкціями та обов'язками
III	Діяльність туроператора
IV	Створення привабливості туристичного продукту
V	Пакет послуг
VI	Проектування туру
VII	Програма обслуговування
VIII	Постачальники послуг
IX	Планування туру. Договірний план.
X	Переговори з постачальниками послуг
XI	Укладання договорів з постачальниками послуг.
XII	Технологічна документація
XIII	Підготовка звіту
XIV	Підсумкова співбесіда

Приклад рекомендованого змісту: Завдання 1. Стажування на конкретній посаді узгодити з керівником туристичної фірми. Ознайомитись з посадовими інструкціями та обов'язками менеджера туризму. **Завдання 2.** Самостійно провести аналіз реклами туроператорів, використовуючи засоби масової інформації і визначити серед реклами пропозиції ініціативних і рецептивних туроператорів. **Завдання 3.** Знайти серед рекламних пропозицій інклюзив-тури, назвати їх і охарактеризувати. Навести приклади фірм, які пропонують замовні тури. **Завдання 4.** Вибрати для прикладу два будь-яких тури українського рецептивного туроператора і провести оцінку їх споживчих якостей. Зробити висновки по кожному туру і порівняти їх. Проаналізувати, від чого залежать конкретні споживчі якості туристичного продукту. **Завдання 5.** Здійснити експертну оцінку оптимальності обслуговування туристів на двох турах. В якому випадку пропонується більш оптимальна програма? Від яких факторів виробництва це залежить? **Завдання 6.** Розробити план-програму забезпечення гостинності на прикладі двох-трьох турів. **Завдання 7.** Проаналізувати рекламні об'яви туроператорів, виділити з них інклюзивні тури. Пояснити прийняте рішення. **Завдання 8.** Скласти набір основних послуг будь-якого інклюзив-туру, включивши додаткові послуги. **Завдання 9.** Скласти проект програми обслуговування туристів на автобусному маршруті за конкретним маршрутом (наприклад: Київ - Переяслав-Хмельницький – Канів). **Завдання 10.** Визначити: маршрут

подорожі; перелік туристських підприємств-виконавців послуг; період надання послуг кожним підприємством; перелік екскурсій і туроб'єктів, туристських походів і прогулянок; комплекс дозвіллевих заходів; тривалість перебування в кожному пункті маршруту; кількість туристів, що будуть задіяні під час подорожі; потребу в екскурсоводах; необхідну кількість транспортних засобів і види транспорту; форми і кількість рекламних, інформаційних матеріалів, а також листків до туристських путівок з описом подорожі. **Завдання 11.** Скласти: програму обслуговування (набір послуг) для партнера, який спрямовує до вас туристів; програму обслуговування туристів по днях, яку складають безпосередньо перед заїздом; різне за рівнем (класом) обслуговування програми. **Завдання 12.** Визначити постачальників послуг для організації туру (наприклад, фольклорно-етнографічного туру „Середня Наддніпрянщина”). Мотивуйте свої розробки вимогами до обслуговування даної категорії туристів. **Завдання 13.** Розробити туристський тур (наприклад, „Народні промисли Середнього Придніпров'я”) для прийому іноземних туристів. Скласти маршрут туру (наприклад, Київ-Полтава) на 6 днів. Скласти програму туру. Строки дії туру: травень-жовтень. Харчування – повний пансіон в ресторані готелю, в 4-й, 5-й і 6-й дні – харчування під час подорожі. Використавши форму таблиці, скласти договірний план з постачальниками послуг цього туру.

№	Найменування партнера	Основний предмет договору	Строк дії договору	Строки складання договору	Інші відомості

Завдання 14. Вибрати одного з постачальників послуг (готель, підприємство харчування, транспортне підприємство, музей) і скласти план ведення переговорів з ним. Проаналізувати обставини переговорів, шляхи реалізації можливих рішень, „портрет” вашого ділового партнера. **Завдання 15.** Ваша фірма, організовуючи тур (наприклад „Народні промисли Середнього Придніпров'я”), власної екскурсійної служби не має і замовляє екскурсії в екскурсійному бюро. Скласти проект договору на даний тур (на рік) з екскурсійним бюро на обслуговування екскурсіями груп туристів, що циклічно надходять. **Завдання 16.** Підготувати технологічну карту туру і інформаційний листок до туристської путівки. Заповнити ці документи. **Завдання 17.** Підготувати звіт про проходження практики.

12. *Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби:* нормативно-правову базу туристичної діяльності;

13. *Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:* практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14.Форми та критерії оцінювання: Серед методичних основ оцінювання знань і вмінь кафедра туризму використовує комплексний підхід щодо оцінювання навчальних досягнень студентів (усні і письмові відповіді, тестування, розв'язування навчальних задач, участь у проектній діяльності, використання інформаційно-комп'ютерних технологій, орієнтування учнів у змісті географічних карт тощо). В умовах навчально-пошукової діяльності взаємовідносини викладача і студентів базуються на основі навчального співробітництва, коли викладач створює передумови для вирішення навчального завдання, а студент, визначивши конкретні шляхи його вирішення, намагається їх реалізувати. Викладач, як правило, вирішує поставлену навчальну мету з позицій тих, хто навчається. За цих умов він повинен бути готовим до внесення певних змін у способи навчальних дій студентів з метою надання їм можливостей для оцінки як виконуваних дій, так і одержаних результатів. Адже в умовах такого аналізу і оцінки навчальної ситуації визначаються напрями подальшого пошуку студентів.

Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює зміст питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність уміння міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінням міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його	Обсяг правильно висвітлених питань

	відповідь характеризуються логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.
--	---	--

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	Незадовільний (з можливістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

1.Код: ПП.02

2.Назва: **НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА**

3.Тип (обов'язковий / вибірковий): обов'язковий

4.Цикл (короткий, перший, другий / третій): короткий

5.Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6.Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 2 семестр

7.Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 6

8.Прізвища керівників: викладачі кафедри туризму

9. Результати навчання: **знання:** психолого-педагогічні та науково-методичні основи викладання відповідних навчальних дисциплін у системі вищої школи; **уміння** з організації основних форм навчання у вищій школі;

особливості застосування сучасних технологій і методик навчання; форми і методи професійного і педагогічного спілкування зі студентською аудиторією; норми морально-етичних якостей викладача вищої школи; **вміння**: розробляти план-конспект лекційного, практично-семінарського заняття; коректно з позиції теорії методики викладання використовувати туристичні знання в процесі викладання технологічно орієнтованих дисциплін у вищих навчальних закладах різних типів; аналізувати змістовий матеріал підручників з викладання туристично орієнтованих дисциплін для вищих навчальних закладів різних типів; здійснювати діагностику рівня сформованості індивідуально-психологічних особливостей студентів; організовувати навчально-виховний процес у різних типах вищих навчальних закладів; застосовувати методи, прийоми та засоби викладання туристично орієнтованих навчальних дисциплін, що є найефективнішими в роботі вищого навчального закладу конкретного типу; реалізовувати професійні функції викладача туристично орієнтованих навчальних дисциплін з урахуванням особливостей типу навчального закладу, вносити до планів методично правильні корективи з метою досягнення бажаного результату в навчанні; оцінювати знання студентів, вірно визнаючи певний рівень сформованості туристично-професійної компетенції; **компетентності**: готовність майбутніх магістрів туризму до педагогічної діяльності, спрямованої на оволодіння знаннями з педагогіки і психології управління, міжособистісного спілкування, педагогічної культури й педагогічних технологій; здатність до поглиблення і розширення теоретичних знань із спеціальних і психолого-педагогічних дисциплін, набутих студентами, застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час практики; здатність до формування психолого-педагогічних та методичних умінь викладання відповідних навчальних дисциплін у системі вищої школи; здатність до вироблення умінь організації основних форм навчання у вищій школі, застосування сучасних технологій і методик навчання; здатність до формування умінь професійного і педагогічного спілкування зі студентською аудиторією.

10. Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне, дистанційне, в установах і організаціях.

11. Зміст практики: Під час **організаційного** (настановчої конференції) і **теоретико-методичного етапу** забезпечується: участь у настановчій конференції з науково-педагогічної практики; ознайомлення студентів-магістрів з положенням про проведення практики і обов'язками студентів (визначення звітної документації, вибір студентами навчальних курсів та розподіл студентів за викладачів-методистів тощо); вивчення навчальної документації кафедри туризму (організація навчально-виховного процесу в Інституті та на кафедрі туризму, робочі навчальні програми з навчальних

курсів, журнали груп, порядок їх ведення, оформлення записів студента, аналіз базових та альтернативних підручників тощо); знайомство зі студентами академічної групи (відвідування та обговорення навчальних занять у прикріпленій групі, спостереження за навчальною роботою студентів, визначення рівня навченості студентів групи та їх психологічних особливостей; складання індивідуальних календарних планів роботи на весь період асистентської практики тощо). Студенти поглиблюють знання щодо: теоретичної бази в обсязі програми педагогічної підготовки магістра для сфери туризму; теоретичного і методичного підґрунтя однієї з фахових дисциплін; основ теорії організації навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах різних типів; основ сучасної педагогічної науки в обсязі програми підготовки магістра; основ сучасної психологічної науки в обсязі програми підготовки магістра; основи сучасної методичної науки в обсязі програми підготовки магістра; теоретичних основ викладання туристично орієнтованих навчальних курсів; специфіки методики викладання туристично орієнтованих дисциплін у навчальних закладах різних типів. **Під час навчально-методичного етапу** головним завданням кожного студента-практиканта є підготовка навчально-педагогічної діяльності, зокрема підготовка до проведення навчальних занять: написання планів-конспектів занять з вибраного навчального курсу; складання тестів для визначення психологічних особливостей студентів, рівня сформованості туристично-професійної компетенції, організації тренування та практики в спілкуванні студентів; створення комплексу вправ для формування та вдосконалення професійно-туристичної компетенції студентів; розробки навчально-прикладних ситуацій, максимально наближених до моделювання туристичного бізнесу; розробка структурно-логічних та логіко-синтаксичних схем з метою вдосконалення туристично-професійної компетенції студентів у моделюванні туристичного бізнесу; виготовлення таблиць, роздавальних карток, статистичних матеріалів для тренування студентів; розробку комп'ютерних програм для ефективного реалізації навчального процесу; виготовлення різноманітної наочності, здатної підвищити мотивацію студентів та результативність вдосконалення їх туристично-професійної компетенції; проведення поточного та ретроспективного аналізу занять. **Під час індивідуально-практичного етапу** здійснюється є вдосконалення професійної компетенції студентів-магістрів шляхом практичного втілення теоретичних положень методики викладання технологічно орієнтованих дисциплін туристичного спрямування у вищих навчальних закладах. Самостійна робота студентів-магістрів є проявом творчості, свідомого розширення та поглиблення знань, вдосконалення професійно-туристичної компетенції. Під час проходження практики студент-практикант здійснює: детальне ознайомлення зі звітною документацією; вивчення робочої навчальної програми з вибраного курсу, журналів груп, порядку їх

ведення та оформлення; проведення ретельного аналізу підручників (базових та альтернативних), визначення навчального матеріалу в них, достатнього для реалізації практичної мети навчання; добір методів, прийомів, засобів та режимів навчання, адекватних цілей навчання; здійснення поглибленого аналізу наукових джерел (методика, економіка, психологія) для самовдосконалення та ефективної організації навчального процесу з туристично орієнтованих дисциплін у вищому навчальному закладі; проведення практичних занять з вибраного навчального курсу; відвідування та аналіз практичних занять студентів-практикантів; участь у науково-методичних нарадах та засіданнях викладачів кафедри туризму; проведення досліджень із методики, психології, педагогіки; підготовка до участі у заключній конференції з асистентської практики; заповнення щоденника науково-педагогічної практики та підготовка звіту.

12. Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби:

форми планування та організацію навчально- методичного процесу на кафедрі туризму.

13. Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання: лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14. Форми та критерії оцінювання: Серед методичних основ оцінювання знань і вмінь кафедра туризму використовує комплексний підхід щодо оцінювання навчальних досягнень студентів (усні і письмові відповіді, тестування, розв'язування навчальних задач, участь у проектній діяльності, використання інформаційно-комп'ютерних технологій, орієнтування учнів у змісті географічних карт тощо). В умовах навчально-пошукової діяльності взаємовідносини викладача і студентів базуються на основі навчального співробітництва, коли викладач створює передумови для вирішення навчального завдання, а студент, визначивши конкретні шляхи його вирішення, намагається їх реалізувати. Викладач, як правило, вирішує поставлену навчальну мету з позицій тих, хто навчається. За цих умов він повинен бути готовим до внесення певних змін у способи навчальних дій студентів з метою надання їм можливостей для оцінки як виконуваних дій, так і одержаних результатів. Адже в умовах такого аналізу і оцінки навчальної ситуації визначаються напрями подальшого пошуку студентів.

№	Вид діяльності студента-практиканта	Термін виконання	Кількість балів
1.	Організаційний	постійно	20
2.	Теоретико-методичний	постійно	20
3.	Навчально-методичний	постійно	30
4.	Індивідуально-практичний	постійно	30

Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює зміст питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність уміння міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє уміньми міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	Незадовільний (з можливістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

1.Код: ПП.03

2.Назва: **ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА**

3.Тип (обов'язковий / вибірковий): обов'язковий

4.Цикл (короткий, перший, другий / третій): короткий

5.Рік навчання, коли пропонується цей компонент: другий

6.Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 3 семестр

7.Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 6

8.Прізвища керівників: викладачі кафедри туризму

9. Результати навчання: **знання:вміння:компетенності:** здатність до вирішення прикладних проблем управління інноваційною діяльністю туристичного підприємства; здатність до набуття досвіду прийняття самостійних рішень в реальних бізнес-ситуаціях; здатність до аналізу основних видів нормативно-правових матеріалів і документів, що стосуються

підприємницької діяльності у туризмі; здатність до інформаційно-аналітичної, проектно-дослідницької, діагностичної, консалтингової діяльності для вирішення прикладних проблем управління діяльністю туристичного підприємства.

10. Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне, дистанційне, в установах і організаціях.

11. Зміст практики (на прикладі ННЦ «Синеvir»): Переддипломна виробнича практика магістрів змодельована таким чином, щоб формувати у них науково-дослідницькі знання і уміння, а на їх основі розвивати компетенції професійні. З цією метою науково-дослідницької частини виробничо-технологічної практики є збір та камеральне опрацювання матеріалів магістерської роботи студента-практиканта. **Організаційний етап (кафедра туризму).** Проектування і впровадження навчальних програм з виробничої практики в Науково-навчальному центрі «Синеvir» спрямовано на вирішення типових професійних завдань (організація в структурі ННЦ «Синеvir» сектору туристичного підприємства і малого туристичного підприємства, розробка платних туристичних послуг, використання місцевих освітніх осередків з метою створення туристичного продукту та розвитку традиційних форм гостинності тощо), які спрямовані на формування спеціальних професійних компетенцій і визначають професійно-орієнтовану туристичну спеціалізацію майбутніх фахівців сфери туризму. В ННЦ «Синеvir» (переддипломна) практика змодельована таким чином, щоб завершити формування у студентів на основі науково-дослідницьких компетенцій компетенцій спеціально професійних. **Теоретико-аналітичний етап (кафедра туризму)** Відповідно до тенденції поєднання наукових досліджень з освітньою та господарською практикою в ННЦ «Синеvir» виконання студентами науково-дослідницької роботи, зокрема: 1) реалізуючи природовідповідний напрям, ННЦ «Синеvir» спрямовувати свою діяльність на поєднання науково-навчальної діяльності з туристично-орієнтованою практикою ефективного господарювання на території Квасовецького природоохоронного науково-дослідного відділення; 2) реалізуючи соціальний напрям, орієнтувати підприємницьку діяльність туристично-оздоровчого сектору ННЦ «Синеvir» на створення нових робочих місць у сфері оздоровчо-туристичних послуг. При цьому стають важливими зв'язки ННЦ «Синеvir» з місцевими школами щодо професійно орієнтованої підготовки учнівської молоді у сфері обслуговування, зокрема в освіті і туризмі. **Дослідницько-прикладний етап (ННЦ «Синеvir»)** Вирішення бізнесово-господарських завдань (моделювання туристського бізнесу на конкретній території, підприємстві), зокрема виконання таких робіт: аналіз стану соціально-економічного розвитку Міжгірського району Закарпатської області та особливостей

розвитку малого туристичного підприємництва в Тереблянській долині; розробка напрямів розвитку оздоровчо-туристичного сектору ННЦ «Синеvir»; створення перспективної план-схеми паспортизованої території центру та напрямів її ландшафтної дизайну; розробка структури центру та перспективних напрямів його оздоровчо-туристичної діяльності; прогнозна оцінка ефективності економічної діяльності сектору туристичного підприємництва; розробка рекламного аспекту та пропонованого комплексу оздоровчо-туристичних послуг тощо. **Навчально-методичний етап(кафедра туризму).** Впровадження результатів навчально-професійної діяльності у навчально-виховний процес вищого навчального закладу, зокрема: камеральне опрацювання зібраних матеріалів, укладання текстової частини для практичного розділу у своїх магістерських робіт. За матеріалами здійснених досліджень здійснюється підготовка статей до наукового збірника студентських праць та науково-практичної конференції.

12.Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби: вивчення основних видів нормативно-правових матеріалів і документів, що стосуються підприємницької діяльності у туризмі; здатність до інформаційно-аналітичної, проектно-дослідницької діяльності з метою вирішення прикладних проблем управління діяльністю туристичного підприємства.

13.Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання: практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14.Форми та критерії оцінювання: В умовах навчально-пошукової діяльності взаємовідносини викладача і студентів базуються на основі навчального співробітництва, коли викладач створює передумови для вирішення навчального завдання, а студент, визначивши конкретні шляхи його вирішення, намагається їх реалізувати. Викладач, як правило, вирішує поставлену навчальну мету з позицій тих, хто навчається. За цих умов він повинен бути готовим до внесення певних змін у способи навчальних дій студентів з метою надання їм можливостей для оцінки як виконуваних дій, так і одержаних результатів. Адже в умовах такого аналізу і оцінки навчальної ситуації визначаються напрями подальшого пошуку студентів.

№	Вид діяльності студента-практиканта	Термін виконання	Кількість балів
1.	Організаційний	I тиждень	15
2.	Науково-теоретичний	II тиждень	20
3.	Дослідницько-практичний	III-IV тиждень	45
4.	Науково-методичний	V тиждень	20

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною шкалою університету	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS
	для диференційованого заліку	для заліку	
90 -100	5(відмінно)	Зараховано	A
80-89	4(добре)		B
70-79			C
65-69	3(задовільно)		D
60-64			E
35-59	незадовільно з можливістю повторного проходження практики	не зараховано з можливістю повторного проходження практики	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики	не зараховано з обов'язковим повторним проходженням практики	F

Для визначення рівня оволодіння студентами навчальним матеріалом та оцінювання їх академічних досягнень викладачі користуються узагальненими критеріями оцінювання:

90-100 балів A	студент вільно володіє навчально-практичним матеріалом, успішно розв'язує завдання у стандартно-виробничих ситуаціях, виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань
80-89 балів B	студент володіє навчально-практичним матеріалом у межах програми навчально-виробничої практики, проте у виконанні стандартно-виробничих завдань допускає неточності
70-79 балів C	студент володіє певним обсягом навчально-практичного матеріалу, здатний його реалізувати, проте допускає суттєві неточності в стандартно-виробничих ситуаціях
60-69 балів D 60-64 балів E	студент володіє навчально-практичним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчально-практичного матеріалу, уміє використовувати одержані знання і вміння, проте допускає окремі помилки в стандартно-виробничих ситуаціях
35-39 балів FX	студент володіє навчально-практичним матеріалом поверхнево й фрагментарно
0 - 34 балів F	студент не володіє навчально-практичним матеріалом

1.Код: МР

2.Назва: **ПІДГОТОВКА МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ**

3.Тип (обов'язковий / вибірковий): обов'язковий

4.Цикл (короткий, перший, другий / третій): короткий

5.Рік навчання, коли пропонується цей компонент: 2

6.Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 3 семестр

7.Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 9

8.Прізвище наукового керівника: викладачі кафедри туризму

9. Результати навчання: **знання:** процес наукового пізнання; вимоги до організації і методики науково-дослідної роботи; логіку та загальну схему наукового дослідження; вимоги до написання і оформлення магістерської роботи; **вміння:** стимулювати особистісні якості (цілеспрямованість, наполегливість, відповідальність тощо); планувати самостійну науково-дослідницьку роботу; реалізовувати відповідні етапи наукового

дослідження; вирішувати дослідницькі завдання при підготовці магістерської роботи; **компетентності**: здатність удосконалювати та розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень; здатність до кваліфікованого збору та відповідного опрацювання інформаційно-статистичних даних; спроможність самостійно та на сучасному рівні вирішувати науково-практичні завдання; здатність застосовувати відповідну методику досліджень; здатність логічно і грамотно викладати спеціальну інформацію та результати власного наукового пошуку, кваліфіковано представляти свої наукові та практичні досягнення.

10. Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...):
індивідуальне, дистанційне, в установах і організаціях.

11. Зміст підготовки:

Виконання основних структурних елементів науково-прикладного дослідження: **Тема дослідження** - відображає основний зміст (проблему або питання) наукової роботи і визначається її кінцевим результатом. **Мета дослідження** - вказує на кінцевий результат, об'єкт і предмет дослідження (шлях досягнення кінцевого результату). **Завдання дослідження** - витікають із аналізу ступеня вивченості об'єкта під кутом зору поставленої мети і тих питань, вирішення яких необхідно для її досягнення. **Програма дослідження** – представляє собою укрупнений план дослідження, який показує його логічну послідовність. Кожний пункт програми відображає зміст дослідження. **Методика дослідження** - показує як (яким чином, шляхом, методом, способом або прийомом) слід виконувати рішення завдань в кожному пункті його програми. **Дослідження** - на основі аналітичного і експериментального дослідження, встановлення загальних та виявлення індивідуальних характеристик (параметрів) досліджуваного об'єкта (процесу, явища) тощо. Систематизація і обробка даних. **Результати дослідження** – містять узагальнення одержаних результатів дослідження, основних закономірностей явищ, що вивчаються, у тому числі – раніше невідомих. **Висновки і рекомендації** - висновки включають основні результати проведеного дослідження. Рекомендації показують шляхи, методи і форми практичного використання результатів.

12. Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби: Відповідно до підготовки кваліфікаційної магістерської роботи значна частина матеріалів отримується у процесі проходження виробничої практики у туристичній фірмі (установі, організації), виходячи зі специфіки діяльності останньої.

13. *Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:* індивідуальне консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14. *Форми та критерії оцінювання:* Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань. Підсумковий контроль, залік. Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання. Оцінювання науково-дослідної роботи здійснюється за такими критеріями: **Науковий апарат дослідження** (актуальність роботи; мета дослідження; об'єкт і предмет дослідження; завдання дослідження). **Системність і повнота дослідження** (огляд літературних джерел з досліджуваної проблеми; використані методи та одержані результати; експериментальна база та особиста участь; висновки на різних етапах дослідження). **Новизна одержаних результатів і практичне значення роботи.** **Висновок про завершеність роботи,** її дослідницький характер, самостійність. **Вимоги до змісту і оформлення роботи** (структурованість роботи; логічність і грамотність викладу; наявність посилань і літературних джерел, правильність їх оформлення).

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінь міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.

	розмірковувати при відповіді.	
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (з можливістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова написання: українська.